

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENEK

Cene inseratov:

Enostolpna petlinjska vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnštva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Brez volivnega programa.

Kazinska družba, ki je zastopana v se-
danji vladi po Žerjavu, išče parolo, s ka-
tero bi mogla pri volitvah vloviti kakšnega
kalina na listo »nacionalnih blokašev«.
Najprej je Žerjav proglasil, da bo šlo »za
kralja ali proti kralju«. Ker je ta parola
očividno jako nesrečno izbrana — patent
dr. Žerjav! — so si izmislili drugo; »za
Srbijo ali proti Srbiji«. Tudi ta parola, ki
se je rodila v zastarelih možganih »Sloven-
skega naroda«, ne bo Pašičevim najemni-
kom v Sloveniji prinesla niti enega glasu.
Zato so izdali zdaj v »Jutru« tretjo parolo,
češ da se bodo imeli volivci februarja me-
seca odločiti za to, ali hočejo ali ne hočejo re-
da v upravi, nepristranskega funkcionir-
anja državnega aparata in pozitivnega so-
cialnega dela, ki da je zasigurano samo,
če zmaga — Pašič-Pribičevićev »nacio-
nalni blok!

Ves nered v naši upravi, vsa korup-
cija v našem javnem življenju, vse zme-
šnjave v Jugoslaviji, ki ogrožajo danes že
njen razvoj, imajo svoje korenine v po-
hlepnosti velesrbske klike, ki se je s po-
močjo centralizma polastila izključne ob-
lasti v državi in se v prečanskih deželah
poslužuje v te svoje namene izrodov iz
liberalne inteligence. Kadar so ti elementi
na vladi, počiva vse zakonodajno delo v
prid delovnih stanov in uprava posluje
zgolj za to, da se izvajajo strankarski na-
meni te družbe. Vse njeno delo obstoja v
korumpiranju uradništva na eni in v pre-
ganjanju na drugi strani. Nikoli ni P.-P.
ničesar storil za delavski ali kmetijski stan,
ampak samo polnil žepe svojih voditeljev
s pomočjo najrazličnejših transakcij z ve-
likimi družbami in spretnih manipulacij
z reparacijskim blagom in državnimi po-
sojili. Za prosveto se briga pod P.-P. reži-
mom človek, kateremu manjka vsaka višja
izobrazba in ki sredi šolskega leta izpre-
minja učno osnovo srednjih šol. Politične
smernice daje vladi mož, ki je obtožen ce-
le vrste zločinov nad državnim premože-
njem. Namesto da bi se izboljšal gmotni
in moralni položaj javnih uslužbencev, se
dobri in vestni služitelji zakona izrivajo
iz državne službe, da se nastavi na nji-
hovo mesto strokovno in moralno manj-
vredni elementi. Namesto gospodarske in
socialne zakonodaje vidimo zapravljanje
ljudskih davkov, bogatenje par »državo-
tvornih« individui in osiromašenje širo-
kih slojev.

Kadar ljudstvo zahteva, da se te raz-
mere izkoreninijo, da se ta sistem odpravi
in začne zidati na podlagi poštenosti in za-
kona ter v sporazumu z narodi te države,
pa družba »državotvorcev« unisono zavpi-
je, češ da se ruši »narodno in državno
edinstvo«, da je v nevarnosti »red v upra-
vi« in da se namesto pozitivnega dela sku-
ša ves državni stroj preobrniti. Kaj pa
P.-P. režim dela? Kaj je ta režim ustvaril
pozitivnega? Kje je tisti red,
za katerega se toliko boje PP-jevci, da se
ne bi motil? Vse, kar je ta klika od po-
četka do danes naredila, je to, da je raz-
drla vse temelje zdravega, odkritega in
sporazumnega soživljenja narodov v tej
državi, da s svojimi nasilnimi metodami
in svojo nepoštevno in nesposobno upravo
ljudstvo tira v obup in da ruši državno
edinstvo, ker hoče večino državljanov iz-
premeniti v sužnje neke belgrajske kaste!

Naše ljudstvo je politično toliko iz-
šolano, da čisto dobro ve, za kaj gre v
sedanji veliki borbi. Slovensko ljudstvo
zahteva druge, boljše, resnično demokra-
tične ustave in drugih temeljev države v
prvi vrsti zato, da pride v vsem javnem
življenju do popolne veljave edine vrhovna
ljudska volja, ki bo v sporazumu z vsemi
drugimi narodi SHS sama urejevala skup-
no državo brez nasilnega varuštva kakšne
klike, čisto svobodno po svoji in po nobeni
drugi volji. Tudi uprava mora biti popol-
noma v službi ljudstva in njegovih intere-
sov, ne pa orodje par despotov, ki jo upo-
rabljajo v svoj osebni in strankarski do-
biček. Šele tedaj bo mogoče tudi plodo-
nosno gospodarsko in socialno delo. Ob vo-
litvah bodo Pašičevi podrepaniki v Sloveniji
od ljudstva natančno izvedeli, kako si ono
misli čisto in pošteno upravo, koristno
delo ter red v državi.

Barantanje protiljudskih elementov za mandate.

ODPOR V SRBIJI PROTI SKUPNEMU NASTOPU RADIKALOV S SAMOSTOJ-
NIMI DEMOKRATI. — POLITIČNI MRLIČI BARANTAJO Z DR. ŽERJAVOM.

Belgrad, 19. nov. (Izv.) Med obema
strankama bloka narodne sramote, ko-
rupcije in nasilja ne gre vse tako gladko
kakor so si predstavljali zastopniki pre-
čanskih velikosrbov Pribičević, Žerjav in
drugi. Med radikalnimi pristaši v notra-
njosti Srbije je opaziti veliko mržnjo proti
njim in posamezne organizacije radikalne
stranke so že poslale pismene proteste
proti vsakemu skupnemu volivnemu na-
stopu s temi ljudmi. Ti protesti so zani-
mivi, ker v njih odkrito izjavljajo voditelji
radikalnih organizacij, ki poznajo volivno
razpoloženje ljudstva, da bodo radikalni že
sedaj samo radi koalicije z osvovljenimi
poturicami izgubili najmanj 20 mandatov.
Če pa bi še sporazumno in skupno nasto-
pili pri volitvah, potem bodo izgubili še
več mandatov. Zaradi tega kljub Pribiče-
vičevim naporom in prizadevanjem dose-
daj še ni prišlo do nobenih rezultatov za
skupen volivni nastop. Pribičevića in Žer-
java podpirajo in želijo čim ožjo zvezo z
njima samo voditelji korupcionistov v ra-
dikalni stranki, kar je z ozirom na dose-
danje zveze z njimi razumljivo. To so dr.
Laza Marković, dr. Vojislav Janić, dr. Ve-
lizar Janković, dalje Marko Trifković, ki
dela po navodilih Pašičevih. Največjo
ofenzivo so Pribičevićevci — gotovo po
navodilih Pašičevih — podvzeli proti Jo-
vanoviću. Oni postavljajo kot glavni po-
goj, da morata obe stranki nastopiti skup-
no v južni Dalmaciji, kjer je bil nositelj
radikalne liste Jovanović. Pribičević se-
daj zahteva, da mora biti nositelj liste Gri-
sogono. Ta zahteva je tem bolj smešna,

ker je Grisogono prišel v skupščino z
ostankom in še to s prehranjevalno akcijo,
ki jo je vodil na znani način. Od takrat je
Grisogono zelo izgubil na pristaših, po-
sebnost od kar je izdal svoj program in z
Žerjavom odkrito prešel v velikosrbski
hegemonistični tabor. Ravno tak je seveda
položaj prečanskih velikosrbov. Povsod
bi se hoteli rešiti s pomočjo radikalnih
glasov. Takih zahtev radikalni še niso mo-
gli sprejeti. Zato so na današnjem sestanku
obeh strank sklenili, da pozovejo vse
organizacije v onih krajih, kjer naj bi pri-
šlo do takih sporazumov, da podajo v naj-
krajšem času svoje mišljenje. Slovenski
radikalni se puntajo razen dr. Sajovica in
dr. Ravnika. S Sajovicem je Žerjav že
uspeh in napravila sta sporazum, da bo
Sajovic Žerjavov kandidat v kočevskem
in novomeškem okrožju. Žerjavovo listo
pa bo podpiral dr. Sušteršič. Ali bo tudi
kandidiral na tej listi, še ni znano, vendar
je verjetno, da ga bo Žerjav sprejel na li-
sto radi skupnega sodelovanja. Dr. Ravnik
se je udeležil Žerjavu, ker mu je obljubil,
da bo delal na to, da postane minister za
agrarno reformo. Vsi ti napor za zedinje-
nje vseh koristolovcev in protiljudskih
elementov ne morejo strankama narodne
sramote in krvavega režima prinesiti no-
benih uspehov. Njihove priprave so po-
dobne onim, ki so pili na medvedovo ko-
žo. Ravno tako si tudi sedaj nekaj pokvar-
jenih elementov, ki se imenujejo »vodite-
lje«, razdeljuje volivna okrožja brez ljud-
skega sodelovanja, za kar bodo prejeli
primeren odgovor.

Radikalne volivne priprave.

PASIČ PRIPRAVLJA REKONSTRUKCIJO VLADE.

Belgrad, 19. nov. (Izv.) Večina radi-
kalnih poslancev je še vedno v Belgradu,
ker si ne upajo stopiti pred svoje volivce.
Nekateri od njih pa čakajo na rekonstruk-
cijo vlade, ker se nadejajo, da se jim po-
sreči dobiti portfelj in rešiti svoj mandat.
Kar se tiče rekonstrukcije, se še vedno za-
trjuje, da bo v vlado stopil še en poimenu-
Slovenec in še kak Hrvat oziroma veliko-
srb iz Slovenije in Hrvatske. Kot sloven-
ski kandidat se imenuje dr. Ravnik iz Ma-
ribora, katerega nasvetuje in priporoča
dr. Laza Marković in sicer naj bi prevzel
mesto za agrarno reformo, da bi Markoviću
lahko pomagal deliti zemljo v Hercegovini
ljudem, ki so že mrtvi. Na drugi strani pa
se kandidatura dr. Sušteršiča v nekaterih
krogih zelo podpira. Ta kandidatura bi
bila slika nacionalnega bloka popolna. Pa-

šič, kakor se čuje, namerava imenovati za
ministra za socialno politiko svojega biv-
šega načelnika kabineta Veljo Popovića,
da bi ta lažje kot nositelj liste v morav-
skem okrožju nastopil proti Petroviću, ki
je v tem okrožju zelo močan. Če se Pa-
šiču to ne posreči, potem prevzame kan-
didaturo sam. Kar se tiče kandidatur, je
zanimivo, da so dosedaj izvršene kandida-
ture za radikalne voditelje in znane ko-
rupcioniste. Tako za Markovića, Srškića in
druge. Janić, ki je kakor znano in kakor
smo že poročali, na svojem potovanju v
Sremu propadel in so ga volivci pregnali,
se je sedaj skrnil pod Pašičevo okrilje. Pa-
šič je izjavil, da bo sprejel kandidaturu v
Sremu. Janić pa bo njegov namestnik. Pa-
šič bo tudi kandidiral v Belgradu in Ba-
njaluki, oziroma v moravskem okrožju.

VLADA IN DRUGI USTAVNI FAKTOR.

Belgrad, 19. nov. (Izv.) Med vlado in
drugim ustavnim faktorjem ne gre vse gla-
dko. Tekom današnjega dne so bili pozvani
na dvor dr. Ninčić, Trifković, dr. Žerjav,
dr. Lukinić in še nekateri ministri. Zdi se,
da je pričelo na odgovornem mestu prevla-
dovati hladno presojanje položaja.

VOLIVNE PRIPRAVE NEMCEV.

Belgrad, 19. nov. (Izv.) Glavni odbor
nemške stranke se bo jutri sestal v Zem-
nu. Z ozirom na to so poslanci nemškega
kluba imeli sejo, na kateri so razpravljali
v vseh vprašanjih, ki se bodo reševala ju-
tri. Predvsem o skupnem nastopu z Davi-
dovičevimi demokrati v Banatu. Nemška
stranka bo postavila liste v Banatu, Pački,
Baranji, v mariborskem volivnem okrožju
in v Slavoniji.

POLOŽAJ VOJASTVA.

Belgrad, 19. nov. (Izv.) Dočim vlada
zelo razmetava denar za svoje plačane
agente, se niti malo ne briga za potrebe
naše vojske. Naši vojaki nimajo niti hrane
niti obleke in se nahajajo po poročilih iz
vseh krajev države v naravnost obupnem
stanju. To je eden izmed problemov, ki jih
je pričela reševati prejšnja vlada, da naše
vojaštvo preskrbi vsaj z najpotrebnejšim,
da bodo mogli živeti dostojno življenje.
Vojni minister Trifunović je danes obiskal

bilo iz Macedonije poziv, naj tam nastopi.
Zbrani so že podpisali za kandidatne liste.
Nekateri člani vodstva so za to, da HRSS
nastopi v bitolskem in še nekem drugem
kraju.

Zagreb, 19. nov. (Izv.) Zvedelo se je,
da je HRSS pripravljena, da sprejme Na-
stasa Petrovića na svojo kandidatno listo.
Kandidiral bi kot okrajni kandidat v Kra-
pini ali Sv. Ivanu Zelini.

POGODBA Z GRČIJO POTEKLA.

Belgrad, 19. nov. (Izv.) Vlada je iz-
dala komunique, v katerem javlja, da je
politična pogodba sklenjena 1913. l. med
Srbijo in Grčijo, potekla in da jo je
vsled tega naša vlada odpovedala, ker so
nastopile nove razmere. Vlada v komu-
niqueju izjavlja, da odpoved ne znači
spremembe dobrih odnošajev med obema
državama.

KOROŠKA BREZ ITALIJANOV.

Celovec, 29. novembra. (Izv.) Italija-
ni so danes zapustili zadnji kos od njihov
zasedenega dela Koroške.

Italija.

POSLANSKA ZBORNICA.

Rim, 19. nov. (Izv.) Zbornica je vče-
raj začela razpravo o notranjem prora-
čunu. Govorili so zgolj fašistovski poslan-
ci. Na predlog posl. Delcroixa so sklenili,
da se določita pok. posl. Matteottiju na-
menstnika v obeh volivnih okrajih, v kate-
rih je bil izvoljen.

SENAT.

Rim, 19. nov. (Izv.) Včeraj se je pod
Tittonijevim predsedstvom sešel senat.
Min. predsednik Mussolini je poročal o
izpremembah v sestavi vlade. Nato je Ti-
toni govoril v spomin umorjenemu faši-
stovskemu poslancu Cavaliniju. Ob tej pri-
liki je ostro obsodil vsako nasilje in neza-
konitost in naglasil, da je raba sile in
orožja v vseh urejenih državah najvišji
atribut vlade. Skliceval se je na tostvarna
sklepa senata v zadnjem zasedanju in
končal s pozivom iz Horaca: »V spomin
potomcev bo živel kot zaslužen za domo-
vino tisti, ki bo končal bratomorne boje,
Kaznoval krute napade in zatrl divje na-
silje.«

MINISTRSKI SVET.

Rim, 19. nov. (Izv.) Ministrski svet je
na svoji včerajšnji seji pretresal in odobril
posamezne člene zakonskega načrta o
ureditvi vojske.

ZBOROVANJE MEDNARODNEGA ODBORA »JADRANSKE ZVEZE«.

Firence, 19. nov. (Izv.) Včeraj se je tu
sešel mednarodni odbor železniško-po-
morske »Jadranske zveze« (Lega Adria-
tica), ki ima namen pospešiti blagovni
prevoz preko severnih jadranskih luk
Trsta, Pulja, Reke in Rovinja. Navzoči so
zastopniki železniških oblasti iz Češko-
slovaške, Poljske, Jugoslavije, Romunije,
Ogrske in Bolgarske ter zastopniki večje-
ga dela tržaških in jugoslovanskih paro-
plovniških družb. Dalje so zastopani trgo-
vski zbornici v Trstu in na Reki ter Donav-
sko-savsko jadranske železnice.

POLOM BANKE »BANCA ADRIA- TICA«.

Rim, 19. novembra. (Izv.) Radj polo-
ma Banke Adriatice so v Milanu areti-
rali člana Banke di Roma Aleksandri-
nija.

Abstinenca v češkem parlamentu.

Praga, 19. novembra. (Izv.) Nemške
stranke v češkem parlamentu so sklenile,
da se proračunske razprave v plenumu
zbornice ne bodo udeležile. Voditelji po-
sameznih strank bodo jutri prečitali svo-
je tozadevne izjave. Nemškim strankam
se je pridružil tudi mažarska stranka,
poznajo zvečer pa se je sklepno pridružila
tudi slovaška ljudska stranka. Tako bo
cela opozicija nastopila enotno.

REDUKCIJA URADNIKOV NA ČEŠKEM.

Praga, 19. novembra. (Izv.) Zbornica
je začela proračunske razprave. Glavni

poročevalce je naglašal, da bo država rabila za uradništvo v prihodnjem letu pol milijarde več. Vsled tega je znatna redukcija uradništva neizogibna. Prihodnje leto bodo odpustili 40—50 tisoč uradnikov.

UPOKOJITEV GENERALNEGA NADZORNIKA ČESKE ARMADE MACHARJA.

Praga, 19. novembra. (Izv.) Dosedanji generalni nadzornik čehoslovaške armade Machar je na lastno prošnjo upokojen. Za upokojitev je prosil, ker ne prenaša tujih vplivov v češki armadi.

ANGLIJA IN ŽENEVSKI PROTOKOL.

Pariz, 19. novembra. (Izv.) Angleška vlada je Društvu narodov poslala dopis, v katerem prosi, da ženevski zapisnik ne pride na razpravo na rimskem zasedanju, ker se mora Anglija prej posvetovati z zastopniki dominijonov, predno more zavzeti jasno stališče.

ATENTAT NA ANGLEŠKEGA GENERALA V EGIPTU.

Kairo, 19. novembra. (Izv.) Na generala Lee-stack-a so neznani ljudje danes streljali z revolverji. Generala so zadele tri kroglice. Zadata sta tudi adjutant in šofer. Generala so prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je resno.

IRSKI KARDINAL LOGUE †.

London, 19. novembra. (Izv.) Kardinal Logue, ki je bil irski primas od leta 1887., je umrl.

NEMSKI PREDVOJNI DOLGOVI.

Pariz, 19. novembra. (Izv.) Reparaacijska komisija je danes dodelila državam, ki so dobile kaj nemškega ozemlja, tudi primerne deleže na nemškem predvojnem državnem dolgu. Na Poljsko, ki je dobila Šlezijo, odpade skoro 18 milijonov zlatih mark nemškega dolga.

IZPRAZNITEV KÖLNA.

London, 19. novembra. (Izv.) Med Parizom in Londonom se vodijo pogajanja o zamenjavi angleških čet v Kölnu s francoskimi. Angleška vlada zastopa stališče, da bo treba iz Kölna sploh odpoklicati tujo posadko.

KONEC DANSKE ARMADE.

Berlin, 19. novembra. (Izv.) Danski vojni minister Rasmussen bo na prihodnjem zasedanju državnega zbora predlagal, da se danska armada in mornarica razpusti.

KUGA IN LAKOTA NA KAVKAZU.

Berlin, 19. novembra. (Izv.) Iz Rige poročajo, da razsaja v stavropolskem okrožju (na Kavkazu) poleg lakote še črna kuga. Od lakote je prizadetih poldrug milijon ljudi. Na kugi je umrlo samo v mestu Stavropolu nad 3000 ljudi.

HUD MRAZ V NEWYORKU.

Newyork, 19. novembra. (Izv.) V Newyorku vlada silen mraz. Šest oseb je zmrznilo. Zamrznili so tudi vodovod.

Avstrijska vladna kriza.

Ves svet je bil te dni presenečen, ko se je izvedelo, da je zvezni kancler avstrijske republike, prelat dr. Seipel, odstopil.

Dr. Seipel je eden najboljših državnikov v sodobni Evropi. Malokateri javni delavec je tako globoko spoštovan kakor ta izredni mož. Znano je, kako si je namah osvojil simpatije celega sveta v Društvu narodov, kjer je apeliral na velesile, da vzamejo v roke gospodarsko sanacijo avstrijske republike, ki so jo one ustvarile. Kar bi se ne bilo izlepa komu posrečilo, se je dr. Seipel posrečilo takorekoč igrati, kar se da razlagati samo po velikem čaru, ki izhaja iz njegove osebnosti. Vir integer scelerisque purus. Z neskaljeno čistostjo značaja je združena velika vztrajnost, iniciativnost in idealizem, ki zna najti vedno najprimernejše sredstvo za doseg svojega cilja. Po dr. Seiplovem prizadevanju se je ustanovila finančna kontrola velesil nad Avstrijo, se je stabilizirala valuta in začelo gospodarsko obnovitveno delo z vedno večjim izgledom na uspeh. Dr. Seipel pa je tudi reprezentiral veliko moralno silo v Evropi sploh kot eden najboljših predstavitev moderne demokracije v duhu krščanske kulture.

Njegov odstop se zdi ostalemu svetu skoro nepojmljiv, ima pa seveda svoje globoko utemeljene vzroke. Sanacijsko delo dr. Seipla je nujno in se mora izvesti, toda način je zadel na težkoče. Gospodarska politika dr. Seipla je prišla v konflikt predvsem z javnimi uslužbenci, ki zahtevajo višje plače, dočim je kancler smatral, da se mora izboljšati položaj uslužbencev po čisto drugi poti: po razbremenitvi produkcije, štedenju in z bojem proti dražinji. V tem boju bi bil kancler zmagal, da ni začel sanacijski program občutno zadevati interesov posameznih dežel avstrijske

zvezne republike, ki se vsled finančne sanacijske politike centralne vlade čutijo zelo prikrajšane na svojih dohodkih. Centrala dolguje deželam po določenem ključu porazdeljeni prispevek države k njihovim dajatvam in se je branila izpolniti njihove zahteve po obdavčevalni samostojnosti, pravici do doklad na zveznodržavne davke in sploh po finančni samostojnosti, ki je v zvezi s tendenco dežela, da se tudi politično osamosvojijo in izpremenijo zvezno državo v zvezo samostojnih držav. Ker so ta stremjenja izšla iz krščanskosocialne stranke in ker kancler z ozirom na svoj zamisel o finančni sanaciji Avstrije nanje ni mogel pristati, je moral podati demisijo, obdrži pa mandat, ostane načelnik krščanskosocialne stranke in je sam priporočil svojega naslednika v osebi solnograškega deželnega glavarja dr. Ramerka, ki je mandat od predsednika republike tudi sprejel in sestavlja zdaj svoj kabinet.

Liberalna veleindustrija in velenemci, ki so centralisti, s tem preobratom niso zadovoljni, pač pa krščanskosocialne dežele. Novi kancler je federalist, vendar pa se ni bati, da bi se gospodarsko sanacijsko delo, ki ga je začel dr. Seipel, bistveno spremenilo, pač pa se bo vprašanje večje samostojnosti dežela resno načelo, ako se za enkrat ne najde kompromis, ki bo varoval kontinuiteto med politikom dr. Seipla in njegovega naslednika.

Politične vesti.

+ Lepo uspela shoda SLS sta se vršila preteklo nedeljo v Hinjah pri Žužemberku. Poročal je tajnik Munda. Zborovanje se je vršilo v novem društvenem domu, ki je ponos hinjske fare, kakor je lahko ponosna SLS na hinjske volivce, ki so bili in so brez malih izjem vsi v njenem taboru.

+ Nezakonite upokojitve. »Jutro« nam je v svoji polemiki proti nam nedavno očitalo tudi da je bil na nezakonit način upokojen velezaslužni ravnatelj ljubljanskega muzeja g. dr. Mantuani. »Jutro« očitek pa je popolnoma neutemeljen. G. dr. Mantuani je doslužil polno po zakonu predpisano dobo (služil je celo eno leto več) in je bil tudi že tik pred starostno mejo, preko katere ne sme nikdo službovati. On sam je tudi že vpraševal na merodajnih mestih, ali naj prosí sam za upokojitev. Zato je bil upokojen s polnimi službenimi prejemki. Kje je v tem slučaju kakšna krivica? »Jutro« zaman išče slučajeve, s katerimi bi moglo opravičiti nasilno Žerjavovo politiko.

+ Enotna napredna fronta. »Narod« poroča, da je imel »oblastni« (oblasten in ošaben je isto) odbor narodne radikalne stranke včeraj sejo, na kateri je pooblastil dr. Niko Zupaniča, naj se pogaja z JDS glede skupnega nastopa pri volitvah. — Dva glasova ima enotna napredna fronta že; dr. Žerjavovega in dr. Zupaničevega.

Beleške.

Redek jubilej. Včeraj je »Narod« že 50-let oznanil liberalnemu svetu zanj tako veselo vest o »razkolu v SLS«. Ko bi »Narod« imel le enega zanesljivega političnega poročevalca, pa bi bila ta vest morda resnična, kadar bo v »Narodu« obhajala 1000letni jubilej, če bodo ata tako dolgo živeli, seveda!

Kako pa to? Včerajšnji »Narod« poroča iz Beograda: »Po informacijah Vasega dopisnika je imenovan odvetniški kandidat N. N. za okrajnega glavarja v Mariboru s službenim mestom v Ptuj. — Ali v upravni službi v Sloveniji ni nobene upravne praktikanca ali vladnega komisarja ali tajnika več?

»Nacionalni blok stopa...« »Jutro«: »Nacionalni blok stopa krepko na plan« — ajnc — cvaj, ajnc — cvaj, cuug — holt! — Bandal Schafsköpfel!

»Demon države«.

TUDI SRBSKI PREDSEDNIK UJU PROTI PRIBIČEVIČU.

»Narodna Prosveta«, organ Udruženja Jugosl. učiteljstva je 16. t. m. objavila:

Z nujnim aktom sem bil predvčerajšnjem pozvan v ministrstvo prosvete »v sobo št. 18«, da me zaslišijo. Na poziv sem odšel v ministrstvo in pravni referent mi je pokazal naredbo g. ministra prosvete, ki odreja, da se takoj zaslišim glede sledečega: 1. Ali sem res bil in govoril na političnem zborovanju, ki je bilo 10. t. m. v »Imperijalu« v Beogradu? 2. Ali so moji oni izrazi, ki so objavljeni v novinarskih objavah mojega govora, 3. Na kaj se nanašajo izrazi »sila in reakcija«, ki se omenjajo v teh objavah? Ne zaradi svoje osebe, niti zaradi posledice, ki bodo brez dvoma onemu aktu sledile, ampak zaradi državljskih in učiteljskih pravic, za katere se je učiteljstvo borilo, se smatram dolžnega, da v glasilu celokupnega učiteljstva javno

objavljam to postopanje, da ga oceni javno mnenje naše zemlje.

Bila bi žalostna brezbriznost in najnižkotnejša figavost (kukavičluk), ako bi, ne vem iz kakšnih ozirov, to postopanje zamolčal. Ker, ako tako postopa ministrstvo prosvete z menoj kot predsednikom in legitimnim predstavnikom 12.000 udruženih jugoslov. učiteljev, je jasno, kaj morejo ostali učitelji v oddaljenih krajih domovine pričakovati od poedinih zastopnikov državne oblasti.

V tem listu sem pogumno, odkrito in pošteno branil ves čas in ob vseh režimih vse in najmanjših pravice učiteljske in sem iskreno ter udano služil ideji edinstva našega naroda in države. Dosledno tudi v tem trenutku javno in odkrito dvigam glas proti napadu na temeljne pravice učitelja in državljana, zanjamočene s čl. 14. drž. ustave in ostalih zakonov.

Za časa 32 mučnih let učiteljske službe, poleg prosvetnega dela sem se boril v vrstah ostalega učiteljstva predvojne Srbije za ustavnost, zakonitost in državljsko svobodo. V tej borbi sem bil nekolikrat na leto odpuščen in premeščen iz enega konca na drugi konec Srbije. Po vseh mukah in borbah z reakcijo in ostalimi težavami, ki so tlačile učiteljstvo, po šestih letih, preživljenih v vojski, po razdejanem domačem ognjišču in po vsem ostalem trpljenju, ki sem ga kot tudi toliko drugih pretrpel, sem dočkal, da mi v osvobodjeni in ujedinjeni domovini, za katero sem delal z besedo in dejanjem, kratki državljske pravice in da me uniči oni, ki je za časa naših muk po Albaniji in taktak, ko sem jaz z ostalimi tovariši slab in star služil kot vojak na solunski fronti, sedel v Pešti na kolenu našega znanega narodnega nasprotnika.

Teško mi je omenjati vse to. Toda moram omeniti, da se vidi ves nesmisel tega dejanja, ki tudi najbolj hladnemu opazovalcu kaže na pravega demona naše nove države in ideje našega narodnega in državnega edinstva, ki je razgalil najidealnejše branitelje bratstva Srbov in Hrvatov in je v naše narodno življenje zanesel najbolj črno sovraštvo.

Šest let sem sam po »Narodni Prosveti« širil misel bratstva in edinstva Srbov in Hrvatov. To delo je imelo v učiteljskih vrstah pozitivne uspehe. Ne smatram to delo samo za svoje; toda smem reči, da sem bil pri tem delu eden od prvih sodelavcev. To delo je zbralo v en krog 12.000 srbskih, hrvatskih in slovenskih učiteljev, najbolj zanesljivih pionirjev naše narodne misli. Po vsem tem pa sem dočkal sam in toliko drugih bolj zaslužnih od mene, da se dela z menoj kot z nasprotnikom države, dočim se okoli demona naše narodne misli zbira gomila lopovov in stremuhov, ki na račun pravice in morale in na sramoto današnje dobe ropajo državo in onečušujejo vse, kar je sveto.

Demon naše narodne misli je zednačil sebe z državo, je zrevoltiral ves hrvatski del našega naroda in v naši narodni nesreči, ki prihaja iz boja Srbov s Hrvatini in ki je ovirala redno konsolidiranje države, — je našel najbolj gotovo sredstvo in vir za zadovoljevanje svojega boleznega vladohlepija.

Ta zgled privaja danes k zavedbi od dolgotrajne zmotne vse poštene Srbe; meni je že od zdavnaj popolnoma jasno, zakaj onih 2000 narodnih učiteljev v Hrvatski in Slavoniji, onih idealnih borcev za našo narodno misel tudi pri vsem svojem navdušenem delu za zmago državne ideje ni našlo onega odziva v hrvatski muzi, katerega bi z ozirom na kakovost in obsežnost svojega narodnega dela bili morali najti. Tako oni kot tudi mi vsi bomo dosegli svoj narodni ideal, ako pogumno in odkrito vstanemo proti temu čudnemu človečetu, ki se je vrnilo v naše narodno življenje in ki je glavna ovira uresničenju tega ideala.

Milutin Stanković, predsednik »Jugoslov. učit. udruženja«.

Donisi.

Moste pri Ljubljani. Pisce notice v »Jutru« z dne 19. 11. t. l. pod naslovom Moste pri Ljubljani priporočamo, da preskrbi resgerenta — moža, ki ga bosta vodila poštenost in pravičnost. Zalibog moramo pa priznati, da sedanjí vladi predlagani gerent in njegov svet teh lastnosti nimata. Splošno pa je znano, da se po vseh uradih vršijo krivice, če se ne more ugoditi neopravičenim zahtevam, tako tudi v Mostah. Se pač vidi, da se bližajo volitve, prepričani pa smo, da bo pisec s svojimi pravičnimi in poštenimi pristaši dobil že zaslužen plačilo.

Ježica pri Ljubljani. Pevski odsek KID priredi v nedeljo, 23. t. m. točno ob 3. popoldne svojega pevsko prireditve. Spred obsega več pevskih točk moškega, ženskega in mešanega zbora. Nadalje še komično spevoigro »Kovčev študent«. Kdor ljubi petje in se rad pošteno nasmeje, naj pride v nedeljo v naš Društveni dom. Vsi prijazno vabljeni!

Dnevne novice.

— Dr. Korošec v Ljubljani. Dr. Anton Korošec se je včeraj pripeljal iz Beograda v Ljubljano.

— Važna razsodba državnega sveta za upokojence. Drž. uslužbenci, ki so bili reducirani oziroma upokojeni s polnimi službenimi leti, ko je bil v veljavi že novi uradniški zakon z dne 1. julija 1923, imajo pravico do pokojnine po novem zakonu. V nekem konkretnem slučaju je priznalo ministrstvo za kmetijstvo in vode uradniku s polnimi službenimi leti, ki je bil upokojen z drugimi reduciranimi uradniki, pokojnino po novih predpisih. Proti tej odločbi ministrstva je vložila glavna kontrola tožbo na državni svet, ki je izdal sledečo razsodbo z dne 8. okt. t. l., št. 31. 81: »Ker je X. Y. izpolnil zakonito število službenih let, mu pripada pokojnina po zakonu o uradnikih in ostalih drž. uslužbencih po izrečnem predpisu člena 239, II. odstavka. Ne more se odobriti trditve glavne kontrole, da dotičnik ni preveden in da mu zbog tega v smislu člena 243 istega zakona pripada pokojnina po do takrat za njega veljavnem zakonu. Niti člen 239, niti kateri drugi člen imenovanega zakona ne postavlja pogoja, da bi morali biti uradniki, ki so dovršili zakonito število službenih let, prevedeni pred upokojitvijo, da bi dobili penzijo po novem zakonu. Komisije, določene po členu 226 omenjenega zakona niso bile dolžne ukrepati o uslužbencih, navedenih v drugem stavku II. dela člena 239. Te komisije so imele sklepati, kateri državni uslužbenci se še nadalje obdržijo v službi in prevedo po novem zakonu. To so torej uslužbenci, ki so sposobni za službo in katere so tudi morali prevesti. Med tem pa niso bili uslužbenci, katere je smatrala komisija za nepotrebne ali nesposobne za državno službo, prevedeni in z njimi se je dalje postopalo po členu 243., odnosno 239. imenovanega zakona. Komisije bi torej morale, držeč se zakonskih predpisov, imeti v vidu samo te dve skupini uslužbencev, med katere pa ne spadajo oni iz drugega dela, II. odstavka člena 239, ker določa sam zakon zanje izjemo. Na podlagi tu omenjenega in na temelju člena 17. in 84. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih, je četrti oddeljen državne sveta razsodilo: da se zavrne tožba glavne kontrole.«

— Za slovenski katoliški dnevnik v Ameriki. Med katoliškimi Slovenci v Ameriki se je zopet požurilo gibanje za ustanovitev katoliškega dnevnika. Največ pristašev ima načrt, da se povzdigne v dnevnik katoliški tednik »Amer. Slovenec-Edinost«.

— Spremembe v politični službi. Odvetniški kandidat Ivan Forčesin je imenovan za okrajnega glavarja v Mariboru s službenim mestom v Ptuj. Prestavljeni so: vladni tajnik L. Poklukar iz Konjice v Logatec, vladni tajnik dr. Janko Vidic iz Radovljice v Ljubljano, vladni tajnik dr. Valentin Čerš iz Kočevja v Krško in vladni komisar dr. Janko Šiška iz Krškega v Kočevje.

— Za povratnice dohodarstvenih sodišč se ne plača nobena pristojbina. Dohodarstvena sodišča ne plačajo za pošiljanje dohodarstvenih odlokov po pošti nobene pristojbine, ne poštne in ne priporočne, a tudi ne pristojbine za povratnico, ker so to samostojna sodišča na sedežih okrajnega finančnega ravnateljstva. Zato velja za dohodarstvena sodišča, ki pošiljajo svoje odloke z modrimi ali belimi povratnicami, isto, kar za redna sodišča, to se pravi, pristojbino za povratnico ne plača niti pošiljatelj niti naslovnik.

— Kako je treba kolkovati poštne pooblastila. Ministrski odlok št. 62.758 z dne 18. okt. 1924, ki ga je izdalo ministrstvo na osnovi poročila generalnega ravnateljstva posrednih davkov, odreja tole: 1. Vsako pristno pooblastilo se mora plačati poleg poštne pristojbine še tudi kolkovina po tarifni postavki 16 zakona o taksah in pristojbinah, ki znaša 20 Din za neomejeno, 10 Din pa za omejeno pooblastilo. 2. Prošnja za izdajo poštne pooblastila je podvržena kolkovini po tarifni postavki 1 zakona o taksah (zdaj 5 Din). Vsaka stranka, ki želi v smislu člena 43 prvega dela pravilnika pooblastiti drugo osebo za prevzemanje na njen naslov prihajajočih pošilk, mora to svojo željo pristojni pošti izraziti pismeno, to je v obliki pismene vloge, v kateri naj natančno navede, kakšno pooblastilo želi. Ta vloga mora biti kolkovana s 5 Din. Za rešitev ni treba nobenega kolka. Na vlogi nalepljeni kolek razveljavi stranka sama s tem, da napiše prve črke besedila svoje vloge čez kolek. Ustne prošnje se ne smejo upoštevati. Poštne pooblastila so podvržena poštni in finančni pristojbini. Poštne pristojbine znaša za pooblastilo, ki velja samo za enkrat ali za 15 dni 50 par, za pooblastilo, ki velja za več kakor 15 dni pa 2 Din za vsako koledarsko leto. Ta pristojbina se zaračunava v pisemskih (frankovnih) znamkah na pooblastilo. Glede kolkovne pristojbine pa gre za to, ali je pooblastilo neomejeno ali omejeno. Ako je pooblastilo neomejeno, to je, če velja za vse vrste poštnih pošilk in brez omejitve dobe, torej tudi ob smrti, mora biti kolkovana s kolkom za 20 Din. Če je pa pooblastilo omejeno (na pr. samo za določene vrste pošilk ali pa s pripombo »do preklica«, »do smrti« itd.), mora biti kolkovano z 10 dinarskim kolkom. Kolki na pooblastilu se uničijo prav tako kakor na vlogi. Na poštne znamke pa pritisne pošta dnevni pečat. Na-

dalje zahteva ministrstvo, da morajo biti vsa poštna pooblastila, ki so bila izdana po uveljavljenju zakona o taksah in pristojbinah, to je po 15. nov. 1923, kolkovana po tarifni postavki 16 in da morajo pošte pooblastitelje naknadno terjati za ta pristojbino.

— Z Borovnice. Na hlevu Suhadolnika v Borovnici je nekdo postavil gorečo svečo in sicer v seno. Vse kaže, da je bila sveča podtaknjena namenoma. K sreči so svečo še ob pravem času zapazili in nevarnost požara preprečili. — Neznani zlikovci so vlomili v trgovino trgovca Balona ter mu odnesli 23 m moškega sukna, 24 m blaga za površnike, 40 m ženskega sukna, 30 m klota, 48 m konjenine, raznega perila, 2 površnika in več izgotovljenih oblek. Skupna škoda znaša 27.630 dinarjev.

— Zamenjava pokvarjenih taksnih vrednot. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani opozarja na svoj razpis št. B II 9/69-24 v »Uradnem listu«, s katerim so se razglasila določila o zamenjavi pokvarjenih taksnih vrednot. Za informacije v tej zadevi se je obračati v Ljubljani na blagajno delegacije ministrstva financ, v drugih krajih na davčno urade.

— Smrtna kosa. V Zagrebu je umrl dolgoletni predsednik hrvatsko-slavonske hipotekarne banke in raznih drugih gospodarskih podjetij Vladimir Krešić v starosti 77 let. Pokojnik je bil mnogo let član zagrebskega mestnega sveta in delaven tudi na človekoljubnem polju. — V Zagrebu je dalje umrl mestni stavbnik svetnik Milan Leunici, star 76 let.

— Samomor celovškega profesorja. Na Falkenbergu so našli že razpadajoče truplo pred meseci izginolega ravnatelja celovške študij knjižnice prof. dr. Karla Sieglja. Siegl se je ustrelil. Kaj je 40letnega splošno spoštovanega znanstvenika gnalo v smrt, še ni pojasnjeno.

— Ustanovitev mestne požarne brambе v Zagrebu. Zagrebski mestni občinski svet je v svoji zadnji seji sklenil, da osnuje občina svoje lastno stalno gasilstvo ter je v to svrhu odobril gasilski statut.

— Ljubitelji kur. V kokošnjak Alfreda Petka na Vrhniki so vlomili neznani prijatelji kokoši ter jih šest odnesli. Kokoši so vredne 400 D.

— Neumoren tat. Hudohlin Miha iz Starega grada pri Sv. Križu je svojevrsten talent. Desetkrat je bil že radi tatvine kaznovan, ima za seboj že 24 let in 3 mesece ječe, bil je tudi v prisilni delavnici in še neboj bolj ali manj čednih »istorij«. Je pa še vedno stara korešina in neugnan, star je 52 let. Njegova tatinska strast je dobila 8. nov. 1924 kot svojo žrtev posestnika Francu Rusa na Vel. Kalu pri Mirni peči. Iz zaklenjenega kovčega mu je Miha namreč ukradl rjavo listnico z vsebino 2700 Din. Kakor je znal ukrasti, tako je znal seveda tudi pobegniti. Oblasti so mu pa baje že na sledu.

— Vlom v Radovljici. V prodajalno Konsumnega društva v Radovljici so prefrignili vlomilci vlomili ter odnesli nad 12 kosov različnega blaga, več perila in za nameček ter za čedno pojedino 10 kg salame, čokolade, konjaka ter za popotnico še 1300 Din gotovine. Društvo je oškodovano za nad 50.000 Din.

— Tatvine. Janežič Rajmund, trgovski pomočnik je ukradel posestnici Ani Smrekar iz Rače pri Semiču moške hlače, ženske in moške čevlje ter moško srebrno uro. Posestnica je oškodovana za 2400 Din. — Japelj Iv., rojen 1906. v Sp. Šiški, je na Sušaku ukradel 1500 Din gotovine ter pobegnil.

Od ministr. za trgovino in obrt konces. krojna šola, Zidovska ul. 5. Krojni tečaj za krojače, šivilje in nešivilje. Pričetek 20. novembra. Vpisovanje celi dan. Za zamudnike nadomestilo lahko pri posebnih urah! Izdelovanje in razpošiljanje najmodernejših poljubnih krojev. 7283

za vsakogar neobhodno potreben!

Primorske novice.

p Mraz. Zadnje dni je nastopil oster mraz. Na Predilu je kazal toplomer 18. t. m. jutraj 12 stopinj mraza, v Vidmu 2 stopinji. Na Tokskemem sneži.

Štajerske novice.

š Najden otrok. Na vrtu Terezije Vunderl v Veržeju so našli v kupu slame nad mesec dni staro živo dete moškega spola. Zavito je bilo v zanemarjene cunje ter pokrito z volneno novo kapico. Domnevajo, da je otroka izpostavila neka 20letna Prekmurka. Otroka začasno vzdržuje občinski predstojnik v Veržeju.

š Drzna tatvina v Mariboru. Šerko Jože, trgovski pomočnik iz Podkloštra pri Ptuj, je v izvrševanju raznih tatvin precej previden in da mu ne pridejo na sled, nastopa enkrat v moški, drugič pa še raje v ženski obleki. Je pa tuji lastnini skrajno nevaren človek. Prejšnji teden je vlomil v trgovino Franceta Vrhunca v Mariboru ter odnesel okrog 10.000 dinarjev gotovine; pobegnil je baje v Osijek.

š Tatvina v Teharjih. Iz sobe »Pevskega društva« v Teharjih je nekdo snel zaveso, in ker ni bilo pri roki ravno primernejših stvari, je tat odnesel to. Zavesa je vredna 850 Din.

š Uvedba selske dostave pri pošti v Pristavi. Te dni je pričel selski pismonoša v Pristavi dostavljati v naslednje vasi in selišča: I. okraj: Roginca, Sv. Jernej, Hribar, Brunska vas, Izlake, Križ, Sv. Magdalena, Vršana vas, Sv. Janž, Brezje (Brezgovica), Drozgonut, Vrbovce, Strtenica, Breška gorca, Planinca, Velika škofija, Božanovec, Mala škofija, Polena, Lastine, Mali in Veliki Artič, Pustike, Drame, Vino, Mestnje, Dol. Dervise. — II. okraj: Sv. Urban, Čmerna gorca, Roginška gorca, Presek, Prehože, Prevorno, Bezgovica, Sv. Jernej, Virovec, Sodna vas, Rudnica. — III. okraj: Sv. Ema, Marčja vas, Globoko, Vonače, Sv. Arh, Sv. Vid, Jerčin in Nežbiše. — V I. okraju se dostavlja ob ponedeljkih, četrtnih in sobotah, v II. ob torkih in petkih, v III. pa ob sredah.

Ljubljanske novice.

LJUBLJANSKE SENZACIJE.

Ljubljana preživlja vsakovrstne večje in manjše senzacije. Tatvina, to je že stara preležana stvar, vlomil tudi nič posebnega, kakšen umor, no ta že bolj vleče; pa smo kljub temu pozabili celo na Pipana. Tudi na Pucija bi že bili pozabili in na vse pisane dobrote njegovega ministrovstva, da ni zbolnal nekakega volivnega shoda v Mestnem domu. Želel je senzacije, da bi se kdo spomnil nanj, senzacije pa le ni bilo nobene. Nam se pa hoče senzacije, pravijo Ljubljaničani. In zdi se, da jo bodo dočakali. Je pravzaprav že v razvoju, je pa že razvoj senzacionalen. Imamo namreč mestni triumvirat, to je nekako mestno trojico. Ker imamo že ime države navadno izražen samo v kratkih SHS, bi se Ljubljanska občina lahko za nekaj časa imenovala TPL (Turk-Puc-Likozar). V tem triumviratu je vir ljubljanske senzacije; kajti člen T formule TPL zastopa občino na zunan in dostojno in predvolilnemu času primerno, skrbi za senzacije in bo še skrbel. Prejšnjo noč so imeli ljubljanski demokrati veljaki svoj zakoten shod ne sicer pod milim nebom, pač pa v zakotni gostilni. Navzoči so bili zastopniki Gorenjske, predvsem Bleda. Glasen pa je bil člen formule TPL, gospod T. Shod so žalostno zaključili v zakotni kavarni. Ljubljanski veljaki z likerjem, gorenjski pa z vinom in brinjevecem. Pa Gorenjecem že ni moglo biti povšeči, kakor so bili praznično in demokratično navdušeni, so nahlulili ljubljanske brate, predvsem T. tako, da so jo možakarji, shod je šel 16 članov, ljubljanskega kova odkurili poparjeni zlasti pa T. razočarani nad toliko nediscipliniranostjo političnih pristašev. Kakor rečeno, je senzacija šele v razvoju in mislimo, da je razvoj v resnici senzacionalen, triumvirat pa tudi. Konec komedije upa postati senzacionalnejši, čeprav bo do konca še precej popravljenih aktov in slik, vrednih zgodovine ljubljanske demokracije.

š Smrtna kosa. V terek je umrla po dolgotrajni težki bolezni gospa Ivana Blaša, trgovka. Včeraj je pa v visoki starosti 81 let umrl g. Anton Luckmann. Blag jima spomin!

š Miklavžev večer v Unonu dne 5. decembra t. l., ki ga priredi orlovski odsek Ljubljana-Sv. Peter, bo gotovo najimpozantnejši, ker bo ob očarljivo bajni razsvetljavi in prekrasnih dekoracijah spremljal Miklavža preko 20 angelov poleg ostalega spremstva. — Starši, pridite in pripeljite seboj otročiče, ki bodo ob krasno prirejeni tradicionalni prireditvi prejeli najlepše nitiše o sv. Miklavžu.

š Nadomestne volitve predsednikov in namestnikov za obrtno sodišče. Ker poteče rok za prijavo volilnih upravičencev za te volitve že 29. novembra 1924, se trgovci, obrtniki, obrati itd., za katere velja obrtni red, pozivljajo, da čimprej prijavijo magistratu sebe in svoje nameščence, ker bodo morali sicer v reklamacijskem postopanju z uradnimi listinami dokazovati svojo in svojih uslužbencev volilno pravico. Tiskovine za te prijave se dobe v mestni posvetovalnici na magistratu.

š K umoru Ferdinanda Pipana. Pisca pisma z dne 6. XI. t. l., ki je bilo oddano na pošto na železniški progi Maribor-Ljubljana, naprošam vnovič, da mi pošlje objubilne podatke, ki bodo gotovo v korist preiskave. Istočasno naprošam pisca, ki je pisal dve pisni g. dr. Gradniku pod naslovom »Iskajte itd.«, naj pošlje točne podatke, ki so mu morda znani o »šifriranih pismih«. Eventualno se naj oba pisca osebno zglasita pri meni. Tajnost jima je zajamčena. — Policijski direktor: dr. Gustin.

š Vsem darovalcem darov za sirote na ljubljanskih pokopališčih ob praznikih Vseh svetnikov in Vernih duš kakor tudi vsem, ki so to nabiranje podpirali do nabranega zneska 3332 Din 25 p., ki se razdeli med ljubljanske Elizabetne konference za razdelitev med najpotrebnejše sirote njih okraj, se najsrčnejše zahvaljuje v imenu sirot Krščanska ženska zveza. — Za odsek dobroteljske Terezije Košir.

š Umrl je v Ljubljani: Katja Lavičkova, lekarnarjeva žena, 31 let. — Vinko Globoknik, posestnikov sin, 23 let. — Anton Krušič,

krojač, 50 let. — Alojzij Šinigoj, trgovec, 30 let. — Frančiška Perenič, zasebnica, 81 let.

š Požar. Včeraj jutraj je Ratarjeva služkinja zapazila malo po šestih gost dim, ki se je valil iz šupe vrtnarja Korzike. Šupa je oddaljena od stanovanj in dostop do nje sploh zabranjen in skoro nemogoč. Ratarjeva je takoj obvestila orožništvo, ki je nastanjeno v isti hiši Bleiweisove ceste št. 3. Orožništvo je javilo takoj gasilnemu uradu. Ogenj se je kmalu razbohotil in šupa je bila skoro v plamenu. Gasilec se je posrečilo ogenj lokalizirati ter odvrniti s tem pretečo nevarnost lesnega skladišča Kranjske stavbene družbe, ki je le malo oddaljen od Korzikove šupe. Šupa je deloma pogorela, uničeno je pa vse notri se nahajajoče vrtnarsko orodje, vrtnarska okna in okviri. Škoda je okrog 30.000 Din, dočim pa znaša zavarovalnina samo 5000 Din. Kako je požar nastal, je neznano, sumijo pa, da je zanetila zlobna roka.

š Nesreča. Posestnik in trgovec L. je podrl na Dolenjski cesti z avtomobilom posestnika Francu Ovna. Ta se je poškodoval na nogah in rokah ter bi bil obležal na cesti, da ga L. ni naložil na svoj avto. Peljal ga je takoj v bolnišnico.

š Kot komentar k »čedni« plakataži in »olepšavi« kljuk v Zvezdi, o čemer smo zadnjič poročali, bodi povedano še to, da je pri tem čednem poslu bila poleg mladeniča bolj južnih manir udeležena tudi dična ljubljanska gospodična.

š Konj so se splašili mesarju Francu Maroltu. Na Tržaški cesti mu je pridrvel z nedopustno hitrostjo nasproti avtomobil. Konj so se splašili in zdirjali z vozom v jarek. Marolt sicer ni bil poškodovan, polomil se je pa voz in se potrgala oprema. Sploh se nad brezobzirnostjo šoferjev ravno na Tržaški cesti stalno pritožujejo vozniki in pasanti.

š Sreča v nesreči. Šofer Gutsmandel Ivan je na križišču Wolfve ulice in frančiškanskega mostu zadel v tramvaj. K sreči ni bilo razen neznatnega defekta večje nesreče.

š Priliko je porabil nekdo v gostilni Marjane Marinko ter snel neopaženo suknjo knjigoveza Samotorčana in z njo prav tako neopaženo zginil. Suknja je vredna 800 Din.

š Iz garderobe sportnega kluba na Dunajski cesti je Sancinu Danilu nekdo ukradl bel volnen sviter, vreden 500 Din. Pred dnevi pa modre hlače vredne 300 Din. Domnevajo, da je tat dobro poznan v garderobi.

š Aretirana je bila včeraj v Šiški Zadnik Beti, roj. 1898., doma iz Vodla pri Trzinu. Bila je že pred mesecem za deset let izgnana iz tukajšnjega policijskega okoliša, pa se je včeraj kljub prepovedi povrnila.

š Tatvina. Ljubljanski tatovi so vsak dan spretnejši in njihove oči že skoro povsod preže na svoj plen in težko je človeku se jih ogniti. Še v gostilni nisi varen pred njimi. Semen Maks, privatni uradnik si je v gostilni pri Kajfežu lepo obesil suknjo in klobuk ter se vsedel za mizo. Ni se še do dobra okrepčal, je že zapazil, da mu je nekdo vzel črno suknjo, vredno 1000 Din, in siv klobuk, vreden 200 Din, pa mu je iz »usmiljenja« pustil oguljeno suknjo in ponošeno športno čepico. Ne prizanašajo že celo toliko potrebni reklamanti. Francu Jakilu, trgovcu z usnjem na Poljanski cesti, je pa nekdo snel izpred trgovine 3 kg težak kos podplatov v vrednosti 300 Din. Ker so večeri dolgi in ker tatovi vsekakor tudi »duševno delajo«, si je sličen tat izposodil izpred trgovine Čermak v šolskem drevo-redu pločevinasto posodo. V njej je bilo seveda 20 litrov petroleja. Za nekaj časa bo že odleglo. Čermak je oškodovan za 150 Din.

š Tatvina perila. Vsega se pa že lotijo tatovi. Niti pericam ne prizanašajo. Magdalena Hribar, perica, se nato ni spomnila ter je pustila vožilek z umazanim perilom raznih strank pred hišo Rimska c. 2. Ko se je komaj za četrte ure odstranila, ji je zmanjkalo na vožileku 32 brivskih prtov, nekaj predpasnikov, namiznih prtov, last različnih strank.

š Policijska kronika. Od 18.—19. novembra so bile vložene sledeče ovadbe: Radi tatvine 4, radi pijanosti 1, radi posesti orožja brez dovoljenja 1, radi izgreda 1, radi priveditve plesa brez dovoljenja 1, radi prestopka cestno policijskega reda 2, radi prekrščenja policijske ure 1, radi nesreče 1, radi požara 1; aretacije napovedane: 1 radi vlačuganja, 1 radi beračenja.

Naznanila.

«Ljubljana». Pevska vaja za moški in mešan zbor drevi ob 8. Udeležba za vse člane zbora obvezna.

Opozarjamo vnovič na današnji izven cerkveni sestanek križanske Moške in mladeniške Marijine družbe. Shod se vrši v družbeni dvorani. Pričetek ob 8 zvečer.

Naše Primorje je goslo I. prosvetnega večera, ki bo jutri ob 8 zvečer v Ljudskem domu. Kot uvod k predavanju o solnčni Goriski, o bistri Soči bo deklamacija: Soči (S. Gregorčič). Na žalostne dneve svetovne vojne nas bo spomnila pesem: Oj Dobrodo, slovenskih fantov grob. Zapeli jo bodo oni, ki so pač največ trpeli in trpe še danes, to so naši invalidi. Predava dr. Joža Lavrenčič, pesnik in dober poznavatelj Primorja. Ljubezh do teh lepih krajev naj jutri zvečer združi vse prijatelje naše Goriske v dvorani Ljudskega doma.

Elizabetna konferenca Moste vabi vse prijatelje, da se udeležijo praznika sv. Eliza-

bete v nedeljo, dne 23. novembra t. l. Spored: Ob 8. zjutraj: sv. maša z govorom v kapeli č. ss. Karmeličank na Selu. — Ob pol 4. popoldne: Govor in pete litanije z blagoslovom. Shod zajedno s salezijskim sodruštvom. — Nato v Ljudskem domu v Mostah zabavno-čajni večer s petjem, kupleti, igro, tekmo s evclianami, šaljivo pošto itd. Za vsakovrstna okrepčila poskrbljeno. Sodeluje tudi salezijska godba. Vstopnina 3 Din. — Odbor.

Krščanska ženska zveza ima danes popoldne ob 5. svojo redno sejo v Jugoslovanski tiskarni, III. nadstropje. — Predsednica.

Čevljarska obrtna zadruga v Ljubljani naznanja svojim članom in interesentom, da se vrši pomočniška preizkušnja v nedeljo dne 30. nov. t. l. Priglasiti se je v zadrugi pisarni Hrenova ul. 4 najkasneje do 26. t. m. — Načelstvo.

Društvo »Soča« priredi v soboto, dne 22. novembra ob pol 21. zvečer v salonu pri »Levu« predavanje o psihološkem problemu mase. Predava g. Stojan Bajič, abs. iur. Problem mase, njenega mišljenja in čustvovanja je posebno aktualno v našem času, ki ga imenujemo »ero mase«. Masa je odločujoči faktor v politiki, ona dvigne na svoje rame voditelje, izvaja revolucije in daje naši dobi svoj pečat. Zato bo omenjeno predavanje prav posebno aktualno h kateremu vabimo vse člane in prijatelje društva »Soča«.

Občni zbor pomočniškega odbora Gremija trgovcev v Ljubljani se vrši danes ob pol 8. zvečer v prostorih Gremija trgovcev v Ljubljani, Aleksandrova cesta. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva in tajnika, 2. volitev odbora, 3. raznoterosti. — Odbor.

Plesne vaje tehnikov-akademikov. Prihodnja plesna vaja tehnikov-akademikov se vrši 22. t. m. ob 20. uri v dvorani kasine. — Odbor. (7250)

Pozor na reklamacije!

Samo do 25. novembra je še čas za reklamacije. Ne zamudite časa! Storite vse takoj.

Uradnih popravkov sedaj ni. Župan ne more brez reklamacije vpisavati in izbrisavati.

Pazite na vse dokumente. Povsod je za reklamacije treba treh dokazov: 1. o starosti, 2. o državljanstvu, 3. o šestmesečnem bivanju. Za državne nameščence ni treba šestmesečnega bivanja.

Kar ne veste, takoj vprašajte na tajništvu! Janištvu SLS.

Prosveta.

pr Umetnostna razstava v bivšem Jakopičevem paviljonu. Neprizakovano se nam obeta izredna umetnostna prireditev. Na prizadevanje slikarja Matije J. me, ki je prevzel tudi vso skrb za to prireditev, se je zbralo 13 slovenskih umetnikov od najstarejših do najmlajših k skupni razstavi. Zastopani bodo na razstavi: F. Vesel z 23 deli, Ivana Kobilica s 5, R. Jakopič z 22 skicami in študijami, M. Jama z 37 slikami, Iv. Vavpotič razstavi 10 portretnih in pokrajinskih slik, S. Santel 6 pokrajini, F. Klemenčič 12 oljnatih in pastelnih slik, F. Zupan 14 akvarelov, A. Sodnik-Zupančičeva 5 oljnatih slik in 12 akvarelov, B. Vavpotič 5 akvarelov. Izmed kiparjev razstavlja Iv. Zajec in F. Napotnik po eno plastiko, K. Bučevčeva, ki nastopa prvič v slovenski javnosti pa 6 del. Razstava se otvori v nedeljo dne 23. t. m. ob 11. uri popoldne.

pr V svitu zarje, 12 adventnih pesmi za mešani zbor, zložil Karlo Adamič. Partitura 24 Din, glasovi po 6 Din. Pesmi so zložene v priprostem, a melodioznem in v lahkem slogu, katere pa diči neka prisrčna miloba in hrepenenje po objubljenem Odršeniku. Za bližajočo se adventno dobo te napeve prav toplo priporočamo vsem našim cerkvenim zborom. Naročajo se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

pr Predavanja za dekliške sestanke. V. zvezek. Prinaša pet zelo aktualnih predavanj, prikritih prav nalašč za življenje deklet. Vsa predavanja so vzeta iz praktičnega življenja. Naslovi povedo mnogo: Vračujmo — čemu? — Vračujmo — kako? — Alkohol škoduje! — Boj alkoholu! — Red in snaga! — Nekaj novega utegne biti v naši protialkoholni literaturi okolnosti, da se tu prvič obdeluje protialkoholno vprašanje prav s stališča dekleta, ki naj se vzgoji v dobro gospodinjino in skrbno mater. Aglina Orliška podzveza, ki jo ne brez žrtve izdala že V. zvezek predavanj, zasluži vsestranske podpore. — Ta in vsi prejšnji zvezki se dobe po 5 Din pri Orliški podzvezi, Ljubljana, Ljudski dom. (Dopisnica!)

pr Knjižnica za otroke. Te dni so otvorili v Parizu brezplačno knjižnico za otroke od 6. do 17. leta. Knjižnica obsega tačas 2000 zvezkov znanstvenih, zgodovinskih, zemljepisnih vsebine, potopisce itd.

pr Nova italijanska univerza. Dne 1. decembra otvorijo v Bariju novo popolno univerzo z 20 zavodi. Univerza je nameščena v eni izmed največjih zgradb v Italiji — v Ateineju. Samo za medicinsko in kirurško fakulteto je določenih 400 raznih sob in dvoran. Za jugoslovanske dijake so določene razne ugodnosti: oprostitev od vseh šolskih taks.

popusti na italijanskih železnicah in parobrodih, dom in menza itd.

pr Fr. S. Finžgarjeva igra »Po zakladu« To spevoigr, ki jo je pisatelj l. 1899. oskrbel za društva, ki imajo poleg dobrih igralcev tudi izveštane pevce, je ljubljansko kat. društvo rokodelskih pomočnikov 9. in 16. t. m. uprizorilo s prav lepim uspehom. Pred prvo uprizoritvijo je imel prof. dr. Lovrenčič govor, v katerem nam je v izbranih besedah predložil pisatelja Finžgarja; podal nam je njegov življenjepis in označil njegova dela. Zlasti je poudarjal pisateljevo izredno vrlino, da je ostal vedno v najožjem stiku z ljudstvom. Nazorna pojasnitev te pisateljeve prednosti je igra »Po zakladu«, kakor smo jo videli na odru Rokodelskega doma. Lepi Finžgarjev jezik, bistro in prozorno njegovo govorico v krepkih in jedrnatih stavkih — vse to so nam igralci in pevci neprisiljeno podali v osebah, vzeti iz življenja našega ljudstva. Tip čarodeja, ki ve za zaklade, je prav dobro pogodil V. Rudolf, ki je bil izboren v igri, petju in maski. Kmeti, kakor ga je nam predložil v svojem zdravem humorju in posebni igralski spretnosti J. Novak, si pač boljše težko mislimo. V igri in petju sta se odlikovala solisti Fr. Mihelič kot kmetič sin in Al. Erjavec, ki je imel kot nekak vodja kmetov večjo vlogo. Pevski zbor, sicer maloštevilčen, je zlasti v pesmi koncem prvega dejanja pokazal, da je dobro izveštan in da zna neprisiljeno družiti petje in igro. Reči smemo, da se vsi sodelujoči v polni meri storili svojo dolžnost in pripomogli k skupnemu, lepemu uspehu. Tudi druge točke, ki so bile na sporedu pri drugi uprizoritvi igre na Martinovo nedeljo, so se izvršile v splošno zadovoljnost. Prepričali smo se, kako temeljito se pripravlja kat. društvo rokodelskih pomočnikov za svoje prireditve. Priporočati smemo vsem, ki se žele izobraziti v petju ali igri, da pristopijo zboru pevcev in igralcev v Rokodelskem domu.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Četrtek, 20. nov.: Zora, dan, noč. Red E. Petek, 21. nov.: Pri Hrastovih. Red A. Sobota, 22. nov.: Šestero oseb išče avtorja. C. Nedelja, 23. nov.: Sumljiva oseba. Izven. Ponedeljek, 24. nov.: Paglavka. Red B.

OPERA.

Začetek od pol 8. uri zvečer.

Četrtek, 20. nov.: Cavalleria rusticana. V vodnjaku. Red D. Petek, 21. nov.: Trubadur. Gostovanje tenorista Jana Mesteka iz Plzna. Red F. Sobota, 22. nov.: Rusalka. Red E. Ponedeljek, 24. nov.: Zaprt. Nedelja, 23. nov.: Prodana nevesta. Gostovanje tenorista Jana Mesteka iz Plzna. Izv.

Gostovanje v operi. V petek dne 21. t. m. gostuje v naši operi gospod Jan Mestek, tenorist opere v Plznu in sicer v vlogi Maurica v Trubadurju. Gospod Mestek je jako priljubljen član plzenske opere in velja za najboljšega tenorista v Plznu. Drugo njegovo gostovanje se vrši v nedeljo dne 23. t. m. in sicer poje Janka v Prodani nevesti.

V operi se vprizori drevi »Cavalleria rusticana« in »V vodnjaku«. V operi »Cavalleria rusticana« poje vlogo Turrida gospod A. Darian kot gost.

Drama vprizori drevi ob 8 zvečer ljubljansko igro »Zora, dan, noč« za red E.

Ljudski oder v Ljubljani.

Nedelja, dne 23. nov. ob pol 4. uri pop. Noviteta »Križarska vojna«, veseloigr v treh dejanjih. Predprodaja vstopnic vsak dan od 5. do 7. ure zvečer v pisarni Ljudskega odra, čez dan pa v društveni nabavni zadrugi (Ljudski dom I. nadstr.). Pri predstavi bo dvorana tople zakurjena.

Narodno gledališče v Mariboru.

Četrtek, 20. nov.: »Apolonov hram«. Prem.

Pevski vestnik.

Pevsko okrožje šmartensko priredi v nedeljo dne 23. nov. 1924 ob 3. uri popoldne v društvenem domu v Šmartnem pri Ljubli velik pevski koncert. Sodelovalni bodo zbori iz Javorja, Dol, Štange, Zagorja (ženski in mešani), z Janč in Šmartna pri Litiji. K sklepu zapojo še vsi pevci in vse pevke skupno tri zbor. Ta prireditev bo za šmartenskolitijski okraj prva te vrste in bo nad vse zanimiva. Pevsko okrožje, ki je bilo ustanovljeno šele letos v poznem poletju, dela z žilavo vztrajnostjo in bo priredilo letos še več skupnih koncertov v različnih krajih. Vabimo vse prijatelje lepega petja h koncertu.

Orlovski vestnik.

Zrebanje v korist olimpijskih iger v Parizu se je izvršilo dne 31. oktobra t. l. Dobitki odpadejo na srečke s sledečimi številkami: 3034 5267 5668 8889 12373 12516 18629 21061 21344 21365 24203 25583 26209 28503 29647 30677 31648 34535 37333 37579 40275 40790 43235 44404 50522 51472 56283 61697 61918 62640 62640 66927 68651 68696 72053 73973 75612 75730 76393 77712 78917 80046

82022 82186 82784 85910 87002 90614 90844 94878 98331 99276. — Dobitke izplačuje blaginjski izvršilni odbor za VIII. olimpijado g. Vladimir Srnc, Zagreb, Palmotičeva ul. 27, II. — in sicer samo do 1. dec. 1924.

Dijaški vestnik.

d Društvo slušateljev juridične fakultete. Na IX. rednem običnem zboru d. s. j. f. ki se je vršil v sredo dne 19. nov., je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Pogačnik Fr., cand. iur.; podpredsednik: Bučar Jože, cand. iur.; tajnik: Vebler Demetri, stud. iur.; blaginjski: Stefanovič Danilo, stud. iur.; I. knjižničar: Logar Jože, stud. iur.; II. knjižničar: Senkovič Milan, cand. iur.; odbornik brez mandata: Jelenec Gojmir, cand. iur.; revizorja: Tomšič Iv., cand. iur.; Törnár Stefan, cand. iur.; razsodišče: Spindler Jakob, cand. iur., Konjar Anton, cand. iur., Gubenšek France, cand. iur., Vavpetič Lamišlav, cand. iur., Pak Jože, cand. iur.

Darovi.

Dinarski dan Jugoslovenske Matice. Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice nam javlja, da so mu bili do 19. t. m. poslani sledeči prispevki, zbrani ob priliki »Dinarskega dne« dne 9. t. m.: Prispevki podružnic: Jesenje 1250 Din; Sv. Jurij ob J. 480 Din; Radeče pri Zid. mostu 2038.50 Din; Kamnik 707 Din; Vransko 572.50 Din; Medvode 678.75 dinarjev; Šoštanj 700 Din; Slovenjgradec 1346.25 Din; Brežice 969.50 Din; Smarje pri Jelšah 447 Din; Ormož 2194.25 Din; Breznica 924.75 Din; Kostanjevica 312.75 Din; Ljutomer 1223; Metlika 1023.75 Din; Zagorje ob Savi 1332 Din; Kočevje 700 Din; Podčetrtek 266 dinarjev; Gornja Radgona 812 Din; Ziri 1600 dinarjev; Škofja Loka 1475 Din; Vojnik 140 dinarjev; Ruše 286 Din; Litija 1836 Din; Bled 1034 Din; Kozje 245.25 Din; Logatec 1768 Din; Trebnje 950 Din; Podnart 194 Din; Loč-Stari trg 791 Din; Vrhnika 1623 Din; Kranjska gora 791.50 Din; Brdo 213 Din; Sevnica 919 Din; Begunje 175 Din; Dobrova 693.25 Din.

(Dalje.)

Turistika in sport.

SPORTNO DRŠALIŠČE S. K. ILIRIJE.

V lepi legi pod Cekinovim gradom je zgradila pred tremi leti SK. Ilirija sportno dršališče, katerega izročila letos v uporabo znatno izpopolnjena in izboljšana. Najvažnejša pridobitev je letos lična garderoba z verando, ki bo sta'no kurjena ter bo imela prostora za približno 50 oseb. V garderobi se bo nahajal oskrbovan buffet, ki bo nudil dršalcem po zmerni ceni topla okrepčila. V garderobi je urejena tudi shramba za dršalke. Dršališče samo je dobilo letos trši temelj, ki je bil na jesen popolnoma izravnán, tako, da bo imelo idealno ledeno ploskev, ki se bo vsak dan obnovila. Vsled posebnih naprav je mogoče led že pri najmanjšem mrazu ter bo gotovo preseglo lanske število drsalnih dni, katerih je bilo 62! Ako se upošteva še, da je otvorenje dršališča dnevno od 8. zjutraj do 10. zvečer nepretrgoma, tedaj je jasno, da nudi to dršališče izredno priliko za izvajanje krasnega drsalnega sporta. Vrh tega je popolnoma varno posebno za mladino, ker ledena ploskev ne leži na vodi, temveč na suhih tleh.

S sportnega stališča bo nudilo dršališče letos mnogo zanimivosti. Ilirija je v stremeljenju dvigniti pri nas drsalni sport na mednarodno stopnjo, sklenila, uvesti sta'ne drsalne tečaje, ki se bodo vršili po navodilih in deloma pod osebnim vodstvom drsalnega mojstra dr. Fuchsa. Pristop v te tečaje bo omogočen vsakomur, področnosti se bodo še olajšale. Poleg nadaljevalne tekme za pokal dr. Fuchsa se bo vršila na tem dršališču tekma za prvenstvo Jugoslavije, S. K. Ilirija pa namerava v zvezi z JZSS pozvati tudi nekaj znanih avstrijskih drsalcev ter prirediti z njimi mednarodno drsalno tekmo. Po možnosti se bo počelo že letos s treningom hokeya na ledu ter je predvidena propagandna tekma Zagrebčanov pri nas.

Da se dvigne tudi zabavno stran drsanja, bo priredila Ilirija ponovno promenadni koncert na dršališču, kot novost za Ljubljano pa bo velika drsalna reduta, ki bo zaključila sportne prireditve na ledu.

Ilirija je vpeljala sezijaške izkaznice, ki se dobe za člane, dijaše in deco po ceni 50 Din, za nečlane po 100 Din od 19. t. m. dalje pri tt. Gorec. Člani se morajo izkazati, da so poravnali članarino do konca leta 1924.

Dršališče SK Ilirije otvorenje. Dršališče SK Ilirije pod Cekinovim gradom je danes otvorenje. Dršališče ima krasno zrcalno ploskev ledu, ki se bo dnevno obnovljala. Otvorenje je od 8 zjutraj do 10 zvečer ter ima zvečer krasno razsvetljavo. Drsalcem je na razpolago kurjena garderoba s pogledom na dršališče ter mal buffet. Vstopnice se dobe pri blaginjski, sezijaške vstopnice pa v trgovini J. Gorec.

Izpred sodišča.

V nevarne kupčije se je spuščal mesarski pomočnik Miha Panjek, doma nekje od Kranja. Njemu je izročil Al. Seršen pet glav goveje živine, da mu jo odpelje v Radomlje. Fanta pa je premagala lepa prilika, in da plača, da je prodal na Primsko-

vem pri Kranju mesarju Jeršinu dva vola za 5680 Din in posestniku Francetu Barletu enega bika za 3360 Din. — Ostala dva vola pa je izročil Janezu Gašperlinu, češ, da jih naj žene k nekemu mesarju v Senčurju, kamor bo on prišel po nje. Fant pa se je napil in odšel z denarjem mesto domov v Škofjo Loko in odtod v Gorenjovos. Med vožnjo je prisedel v njegov voz neki Hribernik. S tem tovarišem je podjetni Miha pridno popival. Ko mu je končno tovariš v neki gostilni v Loki zaspal, mu je izmaknil Panjek iz žepa 250 Din. — Kako neprevidno je delal Panjek z denarjem, kaže tudi dejstvo, da so našli po aretaciji pri njem v gumijastem dežnem plašču kot naveden papir zmočkana dva bankovca po 1000 dinarjev. Obtoženec je priznal, kar je vedel, na največ dogodkov pa se radi hude pijanosti niti ne spominja. Ker so ugotovili, da je bil že večkrat in to celo pod drugimi imeni kaznovan in je v par dnevih zapravlil še več kot 3000 Din, je bil obsojen na 1 leto težke ječe. Vsteje se mu v kazen preiskovalni zapor.

Zapeljivi dolarji. Domačini okrog Horjula imajo več svojcev v Ameriki in dobivajo od njih večkrat ameriška pisma, v katerih pošiljajo Amerikanci svojcem dolarje. Marsikoga so že premotila taka pisma in taki izkušnjavi je podlegel tudi poštni sel in posestnik v Zaklancu, Viktor Korenčan. Odprl je več ameriških pisem in je pobral iz njih dolarje. Nekaj teh pisem je zopet zalpil in jih je izročil naslovlencem. Toda ko so se ti začeli pritoževati, da manjka iz pisma glasom pismenega poročila dolarska priloga, je mož nekaj pisem oropal in jih je uničil. Končno pa so ga le ovadili in nepriznava se je zglasil pri njem orožnik, ki je dobil pri njem res eno pismo z dolarji, eno pismo pa so našli raztrgano in oropano v občestnem jarku. Ko so Korenčana trdo pričeli, je mož priznal, da je res nekaj pisem izropal. Pri obravnavi se je zagovarjal, da ga je privedlo do tega nepoštenega postopanja pomanjkanje in pa slaba plača. Imel je na mesec samo 273 Din, vendar pa ni bil to njegov edin zaslužek, ker ima še tudi malo posestvo in je še jako krepak in zmožen za vsako delo. Preiskava se je vlekla precej dolgo, ker so hoteli vsaj približno ugotoviti koliko časa in koliko pisem je mož oropal. Zaprt je bil v preiskovalnem zaporu od 12. marca pa do 17. julija, obsojen pa je bil na 10 mesecev težke ječe, tako da mora še okrog 6 mesecev sedeti. Povrniti bo moral raznim strankam tudi precejšnje zneske. Poleg tega pa je bil obtožen, da je prejel od Franceta Muhe 760 krou za nakup siru. Sir pa je on vzel na dolg in si je denar prisvojil. Te obtožbe pa je bil obtoženec oproščal, ker je smatral senat to zadevo za civilno razmerje in ga mora tožiti Muha pri civilnem sodišču.

§ 101. V neki gostilni na Gorenjskem je prišel občinski redar napovedat policijsko uro. V gostilni je bila vesela družba, igrali so harmoniko, sicer pa so se mirno zabavali. Občinski redar Pungertar pa je bil skoro preveč strog in je prekorajil svoj delokrog. Jako drastično je opisala gospodinja, ki je sicer rada šaljiva in zabavna, ali če treba tudi zelo energična kako je mož nastopal. Ona pravi: Prišel je drugič v gostilno stopil je oblastno sredi sobe, pokazal proti vratom in začel kričati: »Alo, marš ven, vsi vent K sroč! se mi je posrečilo, da sem ušleje goste zadržala, da niso padli po njem, sama pa sem mu rekla: »Jaz zapovedujem tu kot gospodinja in ne vi! Imate pravico in dolžnost javiti policijsko uro in me naznaniti, če jo prekoračim, nimate pa pravice tu zapovedovati. Če plačam, lahko ušlejo.« Ker je senat upošteval njen odločen nastop in zagovor, ker je bila gospodinja radi prekoravanja pol. ure kaznovana že pri okr. glavarstvu in ker se ni moglo uveriti, da ima občinski redar res pravico metati goste iz gostilne in tako nastopati, da sam povzroči incident, je bila obtoženka oproščena. — »Zena, vam se pa jezik precej trese! Trikrat ste bila že kaznovana radi njega in sedaj ste zopet tu!« Tako je nagovoril predsednik drugo gročnico po § 104. »No, povejte, kako je bilo?« In obtožena Marija Sajovičeva iz Kranjske gore pravi: »Res je gospod, morda sem rekla malo preveč gospodu ječarju Ludvigerju, vendar je to vse res. Nesla sem sinu v zapor nekaj jedil kot priboljšek, ječar pa me je zavrnil. Čula sem pa res, že o njem različne stvari. Sam se je hvalil, da je ene »fest zbiksals«. Zvedela pa sem tudi od drugih, da kaznjenci ne dobe vsega, kar se jim prinese ali pošlje v zapor. Prenaglih sem se in sem mu res rekla: Mu bote pa ja dali, saj se poznamo, saj Jera Petričeva tudi ni vsega dobila, kar so ji poslali!« Ker zena, ki je nastopala za svoje trditve dokaz resnice, ni mogla teh očitkov popolnoma jasno dokazati, je bila z ozirom na dejstvo, da je prosila za odpustanje, obsojena samo na 200 dinarjev globe ali pa na 4 dni zapore. Ker pa je rekla, da ne mara priti še ona pod tega ječarja, bo rajše plačala globo. — Slabše pa se je godilo čevljarškemu pomočniku Janezu Šparovcu iz Križev pri Trzinu. Povodoma vojaškega razporeda se je mož precej napil in se je pri tem sprl z več občinskimi odborniki in z občinskim redarjem. Fanta so tako ujezili, da jih je opoval z različnimi psovkami in jim je zagrozil, »da bo vse ven pometal.« Zagovarjal se je, da je bil pijan, pri čemer je ugotovil njegov zagovornik, da če bi bil

fant res samo normalno ipjan, ne bi bil obsojen radi te pijanosti že od okrajnega glavarstva kar na 10 dni zapore. Senat je obsojil fanta na 1 mesec zapore, katerega pa zastopnik obtoženca ni sprejel in je prijavil vzklik.

Somišljeniki SLS v Ljubljani.

Volivni imeniki za narodno skupščino so na razpolago vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—7. ure zvečer v tajništvu SLS, Jugoslovenska tiskarna, II. nadstropje. Ker je še mnogo naših somišljenikov izpuščenih iz volivnega imenika, prosimo, naj se vsak naš somišljenik pravočasno pripravi, če je vpisan. V tajništvu se dobe vse informacije glede vlaganja reklamacij.

Po svetu.

sv Nova najdišča demantov v Braziliji. Pariški list »Petit Parisien« (mali Parižan) poroča, da so v Braziliji odkrili nova najdišča demantov. Brez strojev so v teku dveh mesecev nabrali za približno 2500 karatov demantov, ki predstavljajo vsoto za več kot milijon francoskih frankov. Da je Brazilija sploh na demantih bogata, nam značita že imeni mest Diamantina in Diamantino.

sv Levi so ga raztrgali. Znani lovec in naravoslovec Watteville je skupaj s svojo hčerko na meji med afriško državo Kongo in britansko kolonijo Uganda lovil za muzej v glavnem švicarskem mestu Bernu bele nosorože. Napadli so ga levi in so ga strahovito razmesarili, po trideseturnem trpljenju je na ranah umrl. Njegova hčerka je sedaj sama med domačini. Levi so v onih pokrajinah velika nadloga in vse kaj drugega kakor »kralji živali«.

sv Otoki v Severnem ledenem morju. Severno od Sibirije je več otokov, ki so se jih začele polasčati razne države. Tako smo brali o otoku Wrangel, da so ga zasedli Angliži in so razobesili tam svojo zastavo; njih »kolonisti« so pa vsi pomrli in je nato sovjetska ruska vlada proglasila otok za ruski, kakor je bil že prej. Sedaj je Čičerin vse inozemske vlade opozoril na pravice sovjetske države do otokov severno od Sibirije in na kršitev teh pravice po raznih državah in njih državljanji. Sovjetska vlada se sklicuje na pogodbe prej, nje ruske vlade iz septembra 1916; te pogodbe govorijo o pripadnosti teh otokov Rusiji. Čičerin izraža upanje, da se bodo vse vlade varovale kršitve suverenih pravic sovjetske zveze. Če bo pa vseeno prišlo do kršitve, bo zahtevala sovjetska vlada zadoščenje od tistih vlad, ki bodo kljub vodilom mednarodnega prava in sklenjenim pogodbam kaj takega pripustile.

Zanimivosti.

UMETNO PRIDOBIVANJE ZLATA.

Pred par meseci smo poročali, da se je posrečilo nemškemu profesorju Mietheju napraviti na umelen način zlato iz živega srebra, da pa ta iznajdba nima nobenega praktičnega pomena ker so stroški pridobivanja preveliki. Sedaj pa beremo v pariških listih, da je newyorški profesor Shaldon način pridobivanja tako izboljšal, da bi lahko v par mesecih napravili dosti zlata za plačilo vseh nemških reparacijskih stroškov. To bi seveda spremenilo ves denarni sistem vseh držav.

IZVOZ AVTOMOBILOV IZ FRANCIJE.

V prvih letošnjih devetih mesecih so izvozili Francozi za 1.110.000.000 frankov avtomobilov (lani za 569 milijonov v istih mesecih), uvozili pa samo za 81.703.000 (lani za 46.447.000). V Zedinjenih državah ameriških so kupili 8856 avtov, v Italiji 903, Angliji 72, Švici 64, Belgiji 52, Nemčiji 22. Prodali so jih pa v Belgijo 6283, Anglijo 5872, Španjo 4433, Nemčijo 4133 (gotovo v zasedeno ozemlje), Algerijo 35471, Švico 2563, Indokino 917 (tam ima vsak boljši posestnik svoj avto), Nizozemsko 686, Maroko 473 (zelo veliko, dobre nove ceste), Italijo 300, Japonsko 258, Ameriko 183 (samo luksuz-vozev posebne vrste), Argentino 159, Tunezijo 137, Senegal 93 itd. V Jugoslavijo seveda nič.

V 15 SEKUNDAH OKOLI ZEMLJE.

6. novembra so otvorili v Newyorku razstavo o brezžičnem brzojavljanju. Poslali so črki S in O radiotelegrafično okoli zemlje, eno v zahodni smeri, drugo v vzhodni. Prišli sta nazaj v približno istem času, v 15 sekundah, črka S za pol sekunde prej. Tisoči radovednežev so čakali na izid tega izrednega tekmovalja.

UMETNI BISERI IZ PREMOKA.

Dva švicarska profesorja kemije sta iznašla novo sredstvo za napravo umetnih biserov. Poslužujeta se ogljene raztopine. Takl biserji se ravno tako svetijo in imajo isto barvo kakor naravni; več strokovnjakov se je zaman trudilo, da bi razlikovali umetne bisere od naravnih. Novi način omogoča fabrikacijo biserov v vsaki poljubni velikosti, cena je pa približno stokrat manjša kakor pri naravnih biserih.

Gospodarstvo.

France Svetlič:

Bodočnost našega gospodarstva.

V Jugoslaviji se mudi te dni, kakor nam javlja časopisje, odposlanec ravnateljstva naslednje dunajske »Länderbanke« pariške »Banque de Pays d'Europe Centrale«. Ta gospod, Claude de Sese po imenu, je obiskal Zagreb, kjer se ni samo slučajno udeležil seje upravnega odbora Slavonske banke, in je podal izjavo o našem gospodarstvu in sicer zelo laskavo. Pravi namreč med drugim: »Vedno sem bil mnenja, da je Jugoslavija država izredne bodočnosti in nisem se varal. Sedaj sem prepričan, da ta bodočnost ni več tako daleč, ampak se nahaja na pohodu. Nikar ne mislite, da Vam delam s tem komplimente, ampak to je globoko prepričanje, zadobljeno na podlagi dolgega proučevanja. Te vtise sem dobil že ko pri prihodu v Zagreb in pozneje v Sarajevu, odkoder se napotim še v Dubrovnik, Split, Sušak in v Ljubljano. — Vojvodino in Belgrad si prihranim za drugič. — Kar se finančnih izgledev tiče, so zelo dobri. Ako Vaše finančno ministrstvo in Vaši finančniki nadaljujejo v tem pravcu finančno politiko, ki je »la plus sure et la plus sage«, bodite prepričani, da bo finančna kriza v kratkem času premagana. In s pomočjo Vaših agrikulturnih bogastev, predvsem bogastev na gozdovih, sadju in rudnikih, se bo Vaša deviza hitro stabilizirala, a tudi naglo poskočila. Pri tem pa morate paziti, da ne bo skok dinarja oslabil industrije, ki je pri Vas še v početku, ter trgovine. Prepričan sem, da ni porast dinarja več vprašanje let, ampak samo mesecev in da bo dinar kmalu diktiral svojo višino na vseh borzah. V tem pogledu sem optimist preko vseh notranjih bojov.«

Nisem napisal teh besed, ki so z gotovo tendenco in od gotove strani inspirirane, da čujemo mnenje uglednega tujca. Gostje govorijo navadno optimistično, če so vljudni. Ampak zato, ker je gospod ravnatelj omenil, da je pariška banka angažirana v Trbovljah in to vse preko »Slavonske banke«. In pa zato, ker sem se spomnil besed dr. Frana Windischerja, ki se zavzema za koncentracijo gospodarstva v Sloveniji in ki je nekoč izjavil, da je v njem veliko slovenskega ponosa. Kakor pravi Francoz o Jugoslaviji, da je država velike gospodarske bodočnosti, to velja tudi za njeno hčerko Slovenijo. Z ozirom na te razmere kliče dr. Windischer: »Bolj kakor kdaj prej se za nas Slovence v Sloveniji gospodarske razmere take, da moramo složno stati v prizadevanju za svoje gospodarske pozicije, sicer nam preti propadanje in ubožanje. Časi so resni. Zategadelj ne razbijati, ampak graditi in popolnjevati to, kar hvala Bogu imamo.«

Ali je mislil pri tem dr. Windischer na Slavonsko banko in na boj od nje plačnega časopisja proti Jadranski banki in drugim gospodarskim ustanovam? »Claude de Sese« gotovo ni vedel za ta boj in take metode, če ne bi tako evfemistično ne govoril o naši gospodarski bodočnosti, ali pa vsaj zamolčal bi ime Slavonske banke. Drugi pa bi jo stavil za zgled, kako se ne sme, če hočemo boljše gospodarsko bodočnost Slovenije.

g Živinski semenj v Ljubljani dne 19. novembra 1924. Voli rejni Din 12.50—13.50, voli za vprego po sposobnosti 12—13, biki lažji 10—11, krave klobasarije 7—8, teleta teška debela 17—17.50, teleta lažja 15.75—16.50, teleta zaklana po kakovosti 20—22.50, prašiči pršutarji 15.50—16.50, prašiči debeli 17—18, prašiči zaklani po kakovosti 20—22.50, plemenski praseli po starosti in kakovosti komad 175—250. Današnji semenj je bil slabo obiskan. Tudi prigon živine je bil bolj skromen. Primanjkovalo pa je debele živine, za katero bi se lažje dobilo kupca. Za to pa ni bilo opaziti nobene živahnosti v kupčiji. Večina živine je ostala neprodana. Cene pa so proti poldnevni precej padle; kupčija pa se zato ni nič boljšala. Pri prašičih in teleh pa ni bilo opaziti nobene izpremembe v cenah in je pričakovati, da se bodo sedanje cene obdržale.

g Poravnalna postopanja in konkurzi. O imovini Milka Jesiha, trgovca z vinom v Ljubljani ter o imovini Antona Steinerja, mestnega tesarskega mojstra v Ljubljani se je uvedlo poravnalno postopanje. Konkurs je razglašen o imovini Karla Rayerja, trgovca v Mariboru.

g Za uvoznike blaga iz Francije. Uvozniki, ki želijo navezati stike s francoskimi producenti, se naj obrnejo na urad velesejma v Lyonu, ki daje vse tozadavne informacije (Foire de Lyon), Bulletin des demandes d'antiques à l'exportation (Lyon).

g Prodaja raznega blaga (svilene in polusvilene tkanine, traki, pozamentarije, knjige, papir s slikami, klesetni papir itd.) se bo vršila pri glavni carinarnici v Ljubljani dne 21. novembra t. l. ob pol 10. in ob 10. uri dopoldne. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

g Položaj svilarstva v naši državi. Ker država ne plačuje redno dobavljenih svilenih kokonov, nameravajo gojitelji v Bački prenehati z gojenjem. Na drugi strani poročajo iz Novega Sada, da je tamošnja tvornica umetne svile sklenila reducirati svoj obrat.

g Kovanje niklastega denarja. Iz Belgrada poročajo, da je ministrski svet sklenil kovanje niklastega denarja. Nakovalo se ga bo za 200 milijonov dinarjev in sicer komade po 2, 1 in pol dinarja. Kovani denar bo služil namesto dosedanjega raztrganega papirnatega denarja.

g Koliko polja je bilo v teku meseca oktobra t. l. posejano? Iz poročila o stanju posevkov v naši državi je razvidno, da je bilo v prošlem mesecu t. l. posejano 435.000 ha z ozimno pšenico, 58.000 ha z ozimnim ječmenom ter 42.000 ha z ozimno ržo.

g Podpora ljubljanskemu velesejmu. Trgovsko ministrstvo je po časopisnih poročilih odobrilo 100.000 dinarjev podpore ljubljanskemu velesejmu.

g Skladišče za zmrazjeno meso v Trstu. Trgovska zbornica v Trstu je sklicala posebno anketo, na kateri se bo razpravljalo o zidanju velikega skladišča za zmrazjeno meso, katero dobiva Avstrija preko Trsta. Zbornica sama se zavzema za to, da se skladišče zgradi v rajonu proste luke.

»Grof Rames, moj sin, mu poveljuje, veličanstvo.«

Faraon, ki je bil še vedno slaboten, se je skoraj zgrudil s stola: Rames, ki je princa umoril! Rames, ki je zadnji potomec stare prave kraljevske roduvine v Kešu! Rames, ki je zgolj kapetan, poveljuje dvatisoč možem svojih veteranov! O, saj sem še vedno brez uma! Kdo ga je imenoval za poveljnika?

»Kraljica Neter-Tua, Amenova zvezda, ga je imenovala za poveljnika, o faraon. Takoj po boju v dvorani je razglasila svoj ukaz in ga je dala na običajni način zapisati.«

»Pošlji po kraljico,« je rekel faraon ježno.

Poklicali so Tuo. Takoj je prišla sijajno opravičena, in ko je videla očeta zdravega in pokonec, je pohitela k njemu in ga je dolgo objemala ter ni hotela poslušati razgovorov o državnih poslih. Slednjic jo je vendar posadil k sebi, toda roke mu ni hotela izpustiti. Vprašal jo je, kako je vendar za božjo voljo mogla poslati tega lepega, mladega vročeglavega Ramesa kot poveljnika ekspedicije v Keš. Odgovorila je zelo nežno, da mu hoče stvar razložiti. Nato mu je pripovedovala, toda tako na dolgo, da je zadremal, preden je končala, zakaj bil je še vedno slaboten.

»Sedaj razumeš,« je rekla, ko se je zdrnil iz spanja. »Odgovornost je bila na mojih ramah in ravnala sem tako, kakor sem najbolje znala. Na smrt obsoditi bi mladega Ramesa ne bila mogla, ker so vsa srca bila z njim.«

»Gotovo bi ga bila morala spraviti s poti, hči.«

»To sem storila, oče. Spravila sem ga v Napato, ki je daleč s poti — mnogo mesecev hoda, pravijo.«

g Izvoz cerealijs iz Ogrske v Trst. Trgovski krogi iz Trsta so prosili ogrske državne železnice, da jim znižajo za 80 odstotkov tarifo za prevoz cerealijs, namenjenih v Trst. Uprava ogrskih železnice je to prošnjo zavrnila iz politično-gospodarskih razlogov.

g Razvoj ogrske tekstilne industrije. V ogrski tekstilni industriji je po cenitvah strokovnjakov investiranih 150 milijonov zlatih kron. Od leta 1920 na leto 1923. se je pomnožilo v bombažni industriji število vreten od 33.000 na 59.000, število statev pa od 4000 na 6500. Produktivsko kapaciteto tkalnice bombaža cenijo na 70 milijonov metrov v vrednosti 56 milijonov zlatih kron.

g Nemške finance v oktobru t. l. Iz Berlina javljajo, da so znašali nemški državni dohodki v mesecu oktobru t. l. 687 milijonov zlatih mark napram 609 milijonom v mesecu septembru t. l. Razlog za to povečanje dohodkov leži v izboljševanju gospodarskih prilik v Nemčiji.

g Monopol na vžgalice na Poljskem. Kakor pravijo vesti iz Varšave, izdeluje poljski ministrski svet predlog zakona, na podlagi katerega naj se uvede monopol na vžgalice.

g Izvoz iz Ukrajine. V prvih devetih mesecih t. l. je Ukrajina izvozila blaga v vrednosti 88.6 milijona zlatih rubljev. Od tega odpade na žito 83.6 milijona, na živino 2.6 milijona in na industrijske izdelke 2.4 milijona zlatih rubljev.

Borze.

19. novembra 1924.

DENAR.

Zagreb. Italija 299.7—300.9 (296.8—299.8), London 318.85—321.85 (317.67—320.67), New York 68.50—69.50 (68.50—69.50), Pariz 362.5 do 367.5 (362—367), Praga 204.7—207.7 (204.5 do 207.5), Curih 13.30—13.40 (13.30—13.40), ef. dolarji 67.75—68.75 (67.62—68.62); blaga je mnogo.

Curih. Be'grad 7.5250 (7.50), Budimpešta 0.006950 (0.00695), Berlin 1.2350 (1.2335), Italija 22.42 (22.35), London 24.04 (23.92), Pariz 27.22 (27.05), Praga 15.45 (15.475), Dunaj 0.0073 (0.0073), Bukarešt 2.70 (2.75), Sofija 3.75 (3.80).

Dunaj. Devize: Belgrad 1027, Kodanj 12.480, London 328.800, Milan 3064, New York 70.935, Pariz 3717, Varšava 13.600. — Valute: dolarji 70.460, angleški funt 327.000, francoski frank 3685, lira 3035, dinar 1023, češkoslovaška krona 2106.

Praga. Lira 146.75, Zagreb 49.318, Pariz 178.65, London 157.30, New York 33.95.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7 odstot. investicijsko posojilo iz l. 1921 65 (blago), 2 in pol odstot. drž. renta za vojno škodo 111—114, Celjska posojilnica d. d., Celje 210—220, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 220 (denar), Merkantilna banka, Kočevje 124—127, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 915 (denar), Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 130—148, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 475 (blago), Združene papirnice Vevče 109—120, »Split« anon. družba za cement Portland, Split 1450 do 1470, »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb 62.50 (blago), 4 in pol odstot. zastavni listi Kranjske deželne banke 17 (blago), 4 in pol odstot. kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 89 (blago).

Zagreb. Hrvatska eskomptna banka, Zagreb 107—109, Hrv. slav. zem. hipot. banka, Zagreb 57, Jugoslavenska banka, Zagreb 103, Ljubljanska kreditna banka, tu 217.50—222, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 905—910, Slavonska banka, Zagreb 100, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 86—90, Hrv. slav. d. d. za ind. šečera, Osijek 825 do 840, Našica 42—60, Guttman 735—750, Slavonija 71—72, Trboveljska premogokop. družba, tu 450, 7 odstot. inv. posojilo 64.50—65, vojna odškodnina 114.

Dunaj. Živnostenska banka 820.000, Alpine 399.000, Greinitz 137.000, Kranjska industrijska družba 820.000, Trboveljska družba 487.000, Hrvatska eskomptna banka 108.000, Leykam 196.000, Jugoslavenska banka 103.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 57.000, Avstrijske tvornice za dušik —, Gutmann 400.000, Mundus 925.000, Slavex 200.000, Slavonija 72.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Hruška, plohi od 30 do 100 mm debeline, od 2 m dolžine, od 20 do 60 cm širine, fco nakladalna postaja 1200 do 1250; deske, 20 in 25 mm, III. vrsta, fco meja 510—520; Skorete, 13 mm, I.—III., II.—III. in III. vrsta, fco meja 510—530; hrastovi plohi, obrobljeni, 2.60 m dolžine, 43 mm, fco meja 1250, brusni les po uzancih Ljubljanske borze, fco nakladalna postaja 220; bukova drva, 1 m dolžine, napolsuha, fco nakladalna postaja 3 vag. 25, 26, zaklj. 25; oglje Ia, violano, fco meja 119. — Žito in poljski pridelki: pšenica domača, fco Ljubljana 400, pšenica bačka, par. Ljubljana 440, koruza nova, fco Mitrovica, gar. 175—180, oves bački, par. Ljubljana, na potu 335, laneno seme, fco Ljubljana 675—730; otrobi srednji, b-n, fco Ljubljana 235, Ajda domača, črna, fco Ljubljana 270, ajda domača, siva, fco Ljubljana 250; krompir, fco nakladalna postaja 125. — Stročnice, sadje: fižol ribničan, orig., fco Ljubljana 450, fižol ribničan, očiščen, b-n, fco Postojna trans. 540, fižol prepečar, orig., fco Ljubljana 480, fižol prepečar, očiščen, b-n, fco Postojna trans. 580, fižol mandolon, orig., fco Ljubljana 390, fižol mandolon, očiščen, b-n, fco Postojna trans. 495, fižol rjavi, orig., fco Ljubljana 410; jabolka za stiskanje, fco gorenj. post. 1 vag. 120, 125, zaklj. 120; orehi slavonski, fco Maribor, b-n, 860.

Novi Sad. Pšenica 372—375, moka 0 570, 6 380, 7 330, otrobi 170, oves 277, koruza 170—175. Tendence slaba.

Izgubil se je medaljonek na kratki veržici, v njem majhen rožnovenec. Ker je spominske vrednosti, prosi se najditelj, da ga proti nagradi odda pri upravištvu »Slovenca«.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 736 mm.

Čas opazovanja	Baromet. v mm	Temper. v C	Relativna vlaga v C	Nebes. vetrov	Padavine v mm
18./11. 21 h	740.3	-0.5	0.5	obl. s. v.	
19./11. 7 h	741.8	-4.4	0.4	jas. s. v.	0.0
19./11. 14 h	740.0	0.2	0.3	jas. s. v.	

Jutranja zvezda.

Napisal H. Rider Haggard. Iz angleščine prevel Peter M. Cernigoj.

(Dalje.)

26

»Lepšega boja! Lepšega boja!« je težko sopesl faraon. »To pomeni vojsko med Kešem in Egiptom. In kaj je bilo potem? Ali je državni svet ukazal, naj Ramesa ubijejo, kakor je — to boš priznal — zaslužil, čeprav si mu oče?«

»Ne, faraon; tega ne priznavam, zakaj če bi se bil strahopetno obnašal pred vsem egipčanskim plemstvom, bi ga bil umoril s svojo lastno roko.«

»Ah,« je rekel faraon, »sedaj govori vojak in sorodnik. Razumem te. Odlični črnci ga je razžalil, kajne? Če bi bil sam na tvojem mestu, bi enako govoril. Toda kaj se je zgodilo potem?«

»Tvoje veličanstvo je bilo brez zavesti,« je poročal Mermes, »in njeno veličanstvo kraljica Neter-Tua, slavna v Raju, je prevzela vladu, kakor je bila prisegla ob kronanju. Odposlala je pravno poslanstvo dva tisoč izbranih vojakov h kralju v Keš, ki so odnesli s seboj balzamirano truplo božanskega Amathela in mnogo kraljevskih daril.«

»To je dobro, je rekel faraon. »Toda zakaj dvatisoč mož, kar bo zelo drago, ko bi zadostovala majhna četa? To je armada in ne odposlanstvo, in kadar jo moj kraljevski brat v Kešu opazi, da se bliža s svojim žalostnim darom, s truplom njegovega lastnega sinu, se bo ustrašil.«

Mermes je spoštljivo priznal, da se to utegne zgoditi.

»Kateri general poveljuje odposlanstvu, kakor nazivaš to ekspedicijo?«

»Toda kaj bo sedaj, Tua? Ali ga kralj v Kešu ubije in z njim svojih dvatisoč vojakov, ali pa on ubije kralja, kakor je ubil njegovega sina, ter se polasti prestola, na katerem so sedeli njegovi dedje mnogo rodov. Ali si misliš na to?«

»Da, oče, mislila sem na to, in če bi se slednje brez naše krivde zgodilo, ali meni, da bi Egipt žaloval?«

Tedaj je faraon Tuo pozornost pogledal; Tua je pogledala njega in se je nasmehnila.

»Vidim, hči,« je rekel počasi, »da je v tebi kvas za veliko kraljico, zakaj v svileni nožnici ženske nespameti opazam bronasti meč državnika. Le ne teči prenaglo, da sama ne zadeneš ob meč; predrl bi te.«

Tua se je, ker je že bila slišala podobno svarilo od Aste, zopet nasmehnila, a ni odgovorila.

»Moža moraš imeti, da te bo zadrževal,« je nadaljeval faraon; »močnega moža, ki ga boš mogla ljubiti in spoštovati.«

»Najdi mi takega moža, oče, in rada ga poročim,« je odgovorila Tua s svojim milim glasom. »Le tega ne vem,« je pristavila, »kje naj ga iščemo, ko je ta božanski Amathel padel pod roko grofa Ramesa, našega generala in poslanika v Kešu.«

Ko se je faraon okrepil, je zopet začel iskati soprega egipčanskega kraljici. Kakor poprej je bilo tudi sedaj snubecev dovolj, njegovi poslaniki in svetovci se jih ji pošiljali v obilici, toda ko jih je Tua videla, je vedno imela kaj zoper nje, dokler niso slednjič jeli govoriti, da je gotovo odločena za boga, ko noben človek ne ustreza njenemu nagnjenju. Ko so pa Tui pripovedovali o tem, je samo smehljaje odgovorila, da je odločena za kraljevskega snubca, o katerem je govoril Amen njeni materi v sanjah, ne za boga, marveč za božjega izbranca; če ga bo videla, da ga bo takoj spoznala in zelo vzljubila.

Ko je minilo nekaj mesecev, je faraon, naveličan te igre, predložil stvar državnemu svetu. Le-ta mu je svetoval, naj odide na potovanje po velikih mestih Egipta, češ, da bo ta sprememba popravila njegovo božansko zdravje; razen tega je upati, da bo kraljica Neter-Tua srečala na poti kakega potomca kraljevske krvi, ki bi ga mogla vzljubiti. Bilo je namreč vsem jasno, da se ne bo omožila, če ne bo ljubila.

Tako je faraon še isto noč povprašal Tuo, ali bi se hotela odpraviti na tako potovanje.

Odgovorila mu je, da bi ji to bilo zelo ljubo, ker je že naveličana Theb in ker želi videti druga velika mesta države, da se seznani z njih prebivalci in se da povsod oklicati kot prihodnja vladarica. Želela je tudi videti morje, o katerem je bila slišala, da je tako veliko, da se mu vse vode Nila, ki dotekajo vanj noč in dan, nič ne poznajo.

Tako sta začela popotovanje, katerega je Tua pozneje ovekovala v zgodovini svojega vladanja na stenah čudovitih templjev, ki jih je zgradila. Sama je najprej želela, da bi potovali na južne meje Egipta, ker je upala, da bo tam ujela kaj novic o Ramesu in njegovi ekspediciji, o katerem ni bilo čuti nobene besede. Vendar so ta načrt zavrgli, ker na jugu ni bilo velikih mest in ker so bili prebivalci obmejnih puščav nemirni in bi utegnili to priložnost porabiti za napad.

Odšli so torej po Nilu navzdol in ne navzgor in se ustavljali v vsakem večjem mestu, zlasti v Abtu, svetem kraju, kjer je pokopana Osirisova glava in kjer so deset-tisoči grobov odličnih Egipčanov. Tu so Tuo nanovo kronali pred sami Osirisovim oltariem sredi vriskanja njenega ljudstva.

VAJENEC
se sprejme v TRGOVINO
mešanega blaga. Biti mora
zdrav, krepak deček s pri-
mernim šolsko izobrazbo. —
Prednost iz štajera. ali Do-
lenjske. Ponudbe na upravo
pod št. 7240. Poslati je do-
pisnico za odgovor. 7240

BLAGAJNIČARKA
s prakso išče službe. Naslov
pri upravi lista pod 7266.

UMIVALNIK
z marmor. ploščo in ogle-
dalom, še dobro ohran-
jen, poceni naprodaj. —
Naslov pri upravi lista
pod št. 7159.

Pozor, KMETOVALCI,
obrnili! Prevozni mlini za
domače mletje (pogon 3 KS)
so na ogled in naprodaj pri:
PODBOJ, Sv. Petra cesta
št. 95, Ljubljana. 7142

NASLOVE
oddajalcev in pa odjemalcev
stanovanj, trgovskih in obrt-
nih lokalov, posojil, kredi-
tov ter prodajalcev in kup-
cev hiš, posestev in nepre-
mičnin, dobite proti mali
odškodnini pri »POSREDO-
VALCU« — Ljubljana, Sv.
Petra cesta št. 23. 6960

TAJNIKA
sprejme z novim letom okr.
zastop Gor. Radgona. Na-
slov: J. Zemljčič, okr. gerent,
Slatina, Radinci. 7272

PLETILNI STROJ
št. 8/60, 8/70 ali 8/80 kupim.
Naslov pri upravi pod 7285.

Drva
trboveljski
premog
H. Petrič
Ljubljana
Gospodarska cesta 8
Telefon 343

KUPCI nepremičnin!

Zahtevajte v vsakem javnem
lokalu REKLAMNI LIST
»POSEST«
v katerem so obširni popisi
raznovrstnih vil, stanovanj-
skih, trgovskih, obrtnih in
gostilniških hiš ter posestev,
kmetijskih in graščinskih po-
sestev, mlinov, žag, stavbišč
itd. — Na željo Vam do-
stavlja list brezplačno
REALITETNA PISARNA

»POSEST«
d. z o. z. v Ljubljani, Sv.
Petra cesta št. 24.

HALO! Plačam po naj-
boljših cenah stare OBLE-
KE, ČEVLJE, POHISTVO
itd. — Dopisnica zadostuje,
pridem na dom.

A. JUREČIČ,
Ljubljana, Sv. Jakoba na-
brežje št. 31. 7248

Škornje
in vse vrste ČEVLJEV
izdeluje po meri
A. Zalokar
Kolodvorska 18.

Že za 48 dinarjev
en meter dobrega volna
en meter dobrega ševjota
en meter dobrega sukna
dvojne širine dobite pri
Lenasi & Gerkman, Ljubljana

»DELTA« trgov. na železnem rebom d. d. Zagreb
Martičeva ul. 8. Skladšče: Černomerec (lastna zgradba)
Telefon: 10-80, 16-17, 19-45. Brzjavke: Gradelta.
priporoča:
Železniške in tramvajske potrebščine
za državne, industrijske, poljske in cestne željeznice.
Železo in pločevino, žico, cavi
Reprezentant v Ljubljani: A. Lamret. Krekov trg 10.

POLENOVKA
namočena. se dobi vsak pe-
tek v špecerijski trgovini
Kovačič & Japelj, Ljubljana.
Kongresni trg 19. 7259

Hiša
s staroznano gostil-
no in dobro vpeljano
špec. trgovino, z lepim go-
stilniškim vrtom, krasnim
stanovanjem, obstoječim iz
7 sob s pritliklinami, se z
vsem gostilniškim in proda-
jalniškim inventarjem ter od-
stopom gostilniške koncesije
ugodno proda. Več se izve
v Gospodarski pisarni TRI-
BUČ, Ljubljana — Glince.

Iščemo mojstra za jarmenik

(Gattermeister), dobro moč,
ki je obenem ključavničar
ter se razume na stroje in
izkoriščanje lesa. Stanovanje
in kurjava brezplačno. —
Ostalo po dogovoru. Pon-
udbe na: Braća Madunić,
Bugojno, Bosna. 7235

Pozor, KOLESARJI!
Pošljite stara dvokolesa v
popolno prenovi, emajlira-
nje z ognjem in ponikanje.
Na željo se dvokolesa tudi
shranijo čez zimo. »TRI-
BUNA«, F. B. L., tovarna
dvokoles in otroških vozič-
kov, Ljubljana, Karlovska
cesta št. 4. 6828

PRODAJALKO
vsaj s petletno prakso, za
vodstvo podružnice in DRU-
ŽABNIKA ali DRUŽABNICO
z gotovino 20—25 tisoč Din,
tudi brez trg. izobrazbe, se
sprejme takoj. — Ponudbe na
upravo lista pod št. 7267.

Gostilna
in špecerijska trgovina
s 4 orali zemlje, v Ljubljani,
okolici, ob glavni cesti, se
z vsem inventarjem proda.
Naslov v upravi pod št. 7208

DELAVNICO
za KLOBUKE — zgrajeno v
centru, ODDAM. Bodočnost
zasigurana. Lastnik S. M.
LAZAREVIĆ — Beograd,
Kralja Milana 120. 7273

PRIDEN in VESTEN
mizar. pomočnik
star 18 let, zavoljo smrti
dosedanjega gospodarja želi
nove službe. Cenj. sporočila
prosim na naslov: A. KAŠ-
MAN, trgovec, škofja Loka.

Zahvala.

Povodom prebriske izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega srčno ljubljene soproga, od-
nosno očeta, sina, brata, svaka, zeta, gospoda

dr. Julijana Pavlička

gen. tajnik Kranjske industrijske družbe na Jesenicah

smo prejeli toliko dokazov simpatij in spoštovanja do blagopokojnika in toliko izrazov iskrenega
sočustvovanja, da ne najdemo besed, s katerimi bi dovolj izrazili našo globoko hvaležnost.

Na tem mestu bodi izražena naša prisrčna zahvala slav. ravnateljstvu in uradništvu Kranjske industrijske družbe, ki sta na tako plemenit način poskrbela za prevoz in sijajni pogreb svojega zvestega sodelavca, istočasno pa preč. duhovščini na Jesenicah za častno spremstvo. Posebno hvaležni smo za sijajno poslednje spremstvo, s katerim so počastili vsi krogi prebivalstva našega nepozabnega pokojnika: »Sokolskemu pevskemu zboru za ginjačo petje na kolodvoru, v cerkvi in na pokopališču, sokolski godbi, društvom »Sokol« Jesenice, Mojstrana, Javornik, Radovljica, gasil-
skim društvom Jesenice, Hrušica, tovarniškim, pokrajinski zvezi društva »hišnih posestnikov« za Slovenijo v Ljubljani in njeni podružnici na Jesenicah. Društvu »Prosvetni Dom«, gg. zastopni-
kom osrednjega odbora Slov. plan. društva v Ljubljani in podružnicam Jesenice in Kranjska gora,
lovskem krožku, oddelku bivših rudokopov na Jesenicah, gospodom govornikom, katerih besede
so nas tolažile v najbridkejših trenutkih, darovalcem premnogih vencev in cvetja ter končno vsem,
ki so spremljali našega nepozabnega blagopokojnika do groba.

JESENICE, dne 14. novembra 1924.

Žalujča SOPROGA, mladoletni SČERI in ostali SORODNIKI.

Po dolgem, mučnem bolehanju je preminul danes gospod

Anton Luckmann

kurator našega zavoda

V blagopokojnem smo izgubili prezaslužnega, nadvse po-
žrtvovalnega in zvestega sodelavca, ki je posvečal skozi dolgo
vrsto let svoje izborne moči in izkušnje v prosoh našega za-
voda, za kar mu ohranimo vedno najhvaležnejši in najspoštli-
vejši spomin.

Ljubljana, dne 19. novembra 1924.

Kranjska hranilnica.

Naša zlata mamica, gospa

IVANA BLAS

trgovka

je po dolgem, težkem trpljenju, večkrat previdena s tolažili
sv. vere, včeraj v Bogu zaspala.

Pogreb blagopokojne bo v četrtek, 20. novembra t. l. ob pol
trem popoldne iz hiše tuge, Wolfova ulica 8, na pokopališče k
Sv. Križu. — Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Onim, ki so jo poznali, jo priporočamo v molitev in blag
spomin.

Ljubljana, dne 19. novembra 1924.

Zalujče rodbine:

BLAS — ŠTUM — MARČIČ.

RAZPIS.

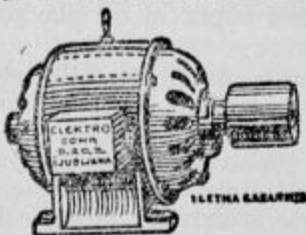
Radi prenumeracije hišnih številk rabi podpisano
županstvo približno

320 hišnih tabel ter 80 CESTNIH TABEL

slične kakor so ljubljanske. — Reflektanti naj vpošljejo
tozadavne oferte do 30. t. m. tukajšnjemu uradu. Na-
tančnejša pojasnila pri županstvu med uradnimi urami.

ZUPANSTVO OBČINE VIČ,
dne 19. novembra 1924.

Župan: IVAN GALE l. r.

40 elektromotorjev

najboljši fabrikat s 40%
popusta! — Ves električni
materijal globoko pod
dnevnimi cenami

Elektrocompagny Ljubljana,
Sv. Petra cesta 23.

Prometni zavod za premog d. d.

v LJUBLJANI

prodaja

PREMOG

IZ SLOVENSKEGA PREMOGOVNIKOVA
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih
cenah p. em. govork. v za domačo uporabo ka-
kor tudi za industrijska podjetja in razpečava
na debele

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča
posebno prvostni čehoslov. in angleški koks
za livarne in domačo uporabo, kovaški premog,
črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15. II.

V najglobokejši žalosti naznanjamo, da je naš preljubljeni najboljši soprog, oče,
tast in stari oče, gospod

Anton Luckmann

v sredo 19. t. m. ob 9 dopoldne, previden s tolažili sv. vere, mirno preminul v 81. letu
svoje starosti.

Truplo pokojnika se blagoslovi 21. t. m. ob 11 dopoldne v hiši žalosti, Gradišče 4.,
od koder se prepelje na Verd pri Bistrici in na tamošnjem pokopališču položi k večnemu
počitku.

Zadušnica se daruje v župni cerkvi Marije Oznanjenja v Ljubljani dne 22. t. m.
ob 10 dopoldne.

Venci in cvetlice se v smislu pokojnega hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 19. novembra 1924.

Ninka Luckmann roj. Galle,
soproga.

Dr. Friderik Luckmann,
Hubert Luckmann,
Hana pl. Mehlem, roj. Luckmann,
Frane Luckmann,
otroci.

Linda Luckmann roj. Koller,
Josipina Luckmann roj. Tscheligi,
Ervin vitez pl. Mehlem,
snahi in zet.

Herta, Traute, Friderik-Anton, Anneliese Luckmann,
Inge pl. Mehlem, Ervin vitez pl. Mehlem,
vnuka in vnukinje.